

آینه اجرایی مدارس

تصویب چهل و یکمین (۴۱) جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پژوهش تاریخ ۱۴۰۰/۵/۱۰

(بررسی شده در جلسات ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴ و ۴۱)

فصل اول - کلیات:

مقدمه:

بررسی های انجام شده در دیرخانه شورای عالی آموزش و پژوهش در سال ۷۶ نشان داد که فقدان یک آینه نامه جامع برای اداره مظلوب مدارس و وجود ضوابط و مقررات متعدد، پراکنده و بعضی غیرهمسو با مدرسه، مدیران مدارس را در اجرا با مشکلات و چالش هایی مواجه کرده است. این بررسی ها در راستای سیاست مدرسه محوری، منجر به تصویب آینه نامه اجرایی مدارس در جلسه ۶۵۲ شورای عالی آموزش و پژوهش تاریخ ۱۳۷۹/۵/۲۰ شد.

با تصویب سند تحول بنیادین آموزش و پژوهش و گذشت ۲۰ سال از اجرای آینه نامه مذکور، ضرورت بازنگری در آینه نامه اجرایی مدارس و تدوین آینه نامه ای جامع و کامل برای اداره بهینه و با کیفیت مدارس منطبق با استاد بالادستی برای پاسخگویی به تحولات محیطی، اقتصادی، شرایط و نیازهای حال و آینده دانش آموزان و جامعه، افزایش اختیارات تصمیم گیری مدرسه و زمینه سازی برای توسعه مشارکت یثتر عوامل سهیم و موثر در مدرسه به ویژه خانواده ها (ظرفیت های درون مدرسه و محیط پیرامونی) احساس شد.

بر این اساس، دیرخانه شورا با مشارکت کارشناسان ستادی، استانی و نماینده گانی از مدیران مدارس دوره های تحصیلی، نسبت به تدوین پیش نویس آینه نامه اجرایی مدارس اقدام کرد که پس از اعتبار بخشی در چند مرحله و اخذ نظرات کارشناسی، در شورای عالی آموزش و پژوهش مطرح و با تصویب کلیات آن، موضوع برای بررسی و تصویب به کمیسیون معین شورای عالی ارجاع شد.

این آینه نامه که به استاد بند ۸ سیاست های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پژوهش کشور، مقاد سند تحول بنیادین و وظایف و اختیارات شورای عالی آموزش و پژوهش و با هدف ارتقای جایگاه مدرسه به عنوان کانون اصلی تعلیم و تربیت و محل کسب تجربیات یادگیری، به شرح زیر به تصویب رسید، به عنوان راهنمای عمل مدیران، بستر لازم را برای مشارکت مدیران، معلمان، دانش آموزان، خانواده ها و جامعه محلی در اداره بهینه مدرسه و اینای وظایف و مأموریت های محوله برای تحقق اهداف دوره های تحصیلی، فراهم می آورد.

اهداف:

- ۱- ارتقای جایگاه مدرسه به عنوان کانون اصلی تعلیم و تربیت
- ۲- تمرکز زدایی و کاهش وابستگی مدارس به ادارات
- ۳- شفاف سازی و پاسخ‌گو کردن مدارس در قبال تصمیم‌ها
- ۴- افزایش تعطیف‌پذیری و بهبود ارتباطات درون مدرسه‌ای

۵- توسعه مشارکت جویی و مشارکت پذیری عوامل سهیم و موثر (معلمان، دانش آموزان، خانواده‌ها، نهادهای محلی و منطقه‌ای و ...) برای افزایش بهره‌وری (کارآیی و اثربخشی) مدرسه

ماده ۱۵۵- تعریف مدرسه: مدرسه به عنوان کانون عرضه خدمات و فرصت‌های تعلیم و تربیت، سازمان آموزشی تربیتی است که برای تحقق تربیت رسمی عمومی در هر یک از دوره‌های تحصیلی، از دبستان تا پایان دوره دوم متوسطه، براساس ملاک‌ها و معیارهای وزارت آموزش و پرورش و در چارچوب مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش، اهداف، میانجیگران و برنامه‌های مصوب به صورت حضوری/غیرحضوری (مجازی) و ترکیبی، تأسیس، راهاندازی و اداره می‌شود.

ماده ۱۵۶- مدارس به شیوه دولتی (عمومی) و غیردولتی تأسیس و اداره می‌شوند. مرجع صدور مجوز تأسیس مدارس غیردولتی، وزارت آموزش و پرورش است. مراکزی که فاقد مجوز از وزارت آموزش و پرورش هستند، اجازه فعالیت ندارند.

ادارات آموزش و پرورش شهرستانها/مناطق و تواحی موقوفه واحدها و مرکز آموزشی و پرورشی یا عنوانی مشابه را که با ثبت‌نام و جذب دانش آموزان لازم‌التعلیم و تشکیل کلاس، مانع حضور آنان در مدارس تحت پوشش وزارت مذکور می‌شوند را شناسایی کنند و وفق قانون تعطیل موسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده و می‌شود (مصطفی ۱۳۷۲/۱۰/۷ مجلس شورای اسلامی)، عمل نمایند.

ماده ۱۵۷- مدارس به تفکیک جنسیت (پسرانه / دخترانه) تأسیس و راهاندازی می‌شوند. تطابق جنسیت کارکنان مدرسه با دانش آموزان، الزامی است. در دوره ابتدایی مدارس پسرانه، به دلیل کمبود معلم متناسب با جنسیت دانش آموزان، بکار گیری معلمان زن با اولویت پایه‌های پایین تر بالامانع است.

تصویر ۵- در مدارس روستایی، عشایری و مدارس مناطق صعب‌العبور که به دلیل پایین بودن تعداد دانش آموزان، امکان تأسیس مدرسه به صورت مستقل (پسرانه / دخترانه) وجود ندارد یا مناطقی که با کمبود نیروی انسانی متناسب با جنسیت دانش آموزان مواجه هستند، برابر شیوه‌نامه‌ای که به تصویر شورای آموزش و پرورش شهرستان / منطقه می‌رسد، عمل می‌شود.

شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

استفاده از نیروی متخصص غیرهمجنس در مدارس دخترانه، صرفا در پایه دوازدهم و به شرط فقدان نیروی متخصص همجنس، مجاز خواهد بود. در مدارس ایرانی خارج از کشور، تصمیم‌گیری به عهده سرپرستی‌های مدارس ایرانی خارج از کشور می‌باشد.

ماده ۵۵- هدف مدرسه^۱:

زمینسازی برای کسب شایستگی‌های پایه یادگیری و رشد متوalon در ساحت‌های تعلیم و تربیت^۲ (تحقیق اهداف دوره تحصیلی) از سوی دانش‌آموزان، به گونه‌ای که بتوانند موقعیت خود (نسبت به خود، خالق، دیگران و خلفت) را به درستی درک و آن را به طور مستمر، با عمل صالح فردی و جمعی متناسب با نظام معیار اسلامی^۳ ارتقا داده و تقویت نمایند.

ماده ۵۶- ویژگی‌های مدرسه در افق چشم‌انداز:

- ۱- تجلی بخش فرهنگ غنی اسلامی و اقلایی در روابط و مناسبات با خالق، جهان خلفت، خود و دیگران به ویژه «تکلیف گرایی، مسئولیت‌پذیری، کرامت نفس، امانتداری، خودبادی، کارآمدی، کارآفرینی، پرهیز از اسراف و وابستگی به دنیا، همدلی، احترام، اعتماد، وقت‌شناختی، نظم، جدیت، ایثار گری، قانون گرایی، تقاضی و نوآوری، استکبارستیزی، دفاع از محروم‌ان و مستضعفان و ارزش‌های انقلاب اسلامی»
- ۲- نقطه انکای دولت و ملت در رشد، تعالی و پیشرفت کشور و کانون تربیت محله
- ۳- برخوردار از قدرت تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی در حوزه‌های عملیاتی در چارچوب سیاست‌های محلی، منطقه‌ای و ملی
- ۴- نقش آفرین در انتخاب آگاهانه، عقلاستی، مسئولانه و اختیاری فرآیند زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی دانش‌آموزان بر اساس نظام معیار اسلامی
- ۵- دارای ظرفیت پذیرش تفاوت‌های فردی، کشف و هدایت استعدادهای متنوع فطری و پاسخ‌گویی به نیازها، علایق و رغبات دانش‌آموزان در راستای مصالح و چارچوب نظام معیار اسلامی
- ۶- یادگیرنده، کمال‌جو، خواستار تعالی مستمر فرست‌های تربیتی، تسهیل کننده هدایت یادگیری و تدارک بین‌المللی خودجوش ظرفیت‌های جدید در خدمت تعلیم و تربیت
- ۷- خوددارزیاب، مسئول و پاسخگو نسبت به نظارت و ارزیابی بیرونی

^۱ تعلیم و تربیت امنیتی، صادی و اخلاقی، تعیین و تربیت اجتماعی و سیاسی، تعلیم و تربیت زبان‌آشنایی و هنری، تعلیم و تربیت ائمه‌ای، تعلیم و تربیت علیم و فناورانه و حرفه‌ای، تعلیم و تربیت علیم و فناورانه

^۲ انسان و ارزش‌های مدنی بر دین اسلام را محمدی یا سازمان‌ها آن، مستقبل بر سلسله مراثی از ارزش‌های اسلامی است که ناطق به همه ابعاد زندگی انسان است، زیارتین اسلام به همه عرصه‌های امور اجتماعی و فردی، تئوری و اثربوی، ماذقی و معنوی زندگی پسروانه است (تفقی سکولاریسم) هرچند نسبت به باره‌ای از این عرصه‌ها بد عرضه کتابات اکتفا نمی‌نماید و نسبت به بخشی دیگر، جزئیات را نیز ذکر کرده است (بند تحول سیاست‌آموزش و پژوهش، فصل اول - کتابات)

شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

- ۸- تأمین کننده نیازهای فردی و اجتماعی و محیط اخلاقی، علمی، امن، سالم، باشاط، مهرورز و برخوردار از هویت جمعی
- ۹- برخوردار از مریبان دارای فضائل اخلاقی و شایستگی های حرفه ای با هویت یکپارچه توحیدی براساس نظام معیار اسلامی
- ۱۰- مبتنی بر رویکرد مدیریتی نقد پذیر و مشارکت جو
- ۱۱- متکی بر ارکان تعلیم و تربیت و بهره مند از ظرفیت عوامل سهیم و مؤثر و مبتنی بر مشارکت ذی نفعان با تأکید بر مریبان، دانش آموزان و خانواده
- ۱۲- استفاده هوشمندانه از فناوری پیشرفته آموزشی در سطح معیار، با توجه به طیف منابع و رسانه های یادگیری (شبکه ملی اطلاعات و ارتباطات)
- ۱۳- دارای ظرفیت تصمیم سازی برای نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی
- ۱۴- دارای تعامل اثربخش با مساجد و دیگر نهادهای، مراکز مذهبی و کالون های محلی نظیر فرهنگسرا، کتابخانه های عمومی و برخوردار از ارتباط مستمر و مؤثر با غالمان دینی، صاحب نظران و متخصصان
- ۱۵- دارای بیوت موزه با موضوعات و مسائل جامعه در مقیاس محلی، منطقه ای و ملی باحضور فعال در حیات اجتماعی

ماده ۶- اصول حاکم بر مدیریت مدرسه:

مدرسه باید زمینه تقویت و پایداری هویت ملی و دینی دانش آموزان را با تأکید بر تعمیق باورها و ارزش های اسلامی، فرهنگ و تمدن اسلام و ایران، زبان و ادبیات فارسی، ارزش های انقلاب اسلامی، میهن دوستی، وحدت، استقلال ملی و همبستگی اسلامی و فرهنگ و ادبیات هومی و محلی فراهم آورد. سیاست ها، برنامه ها، فعالیت ها و روش های آموزشی تربیتی مدرسه با تأکید بر تجربه ها و موقعیت های یادگیری باید با نظام معیار اسلامی مطابق یا با آن سازگار باشد. عوامل سهیم و مؤثر در مدرسه باید با توجه به سیاست مدرسه محوری ^۷ و کاهش تمرکز، در تمامی سطوح برنامه ریزی، هماهنگی، تصمیم گیری و اجرای برنامه های آموزشی تربیتی، اصول زیر را به عنوان معیار و راهنمای تحقق اهداف و مأموریت های مدرسه، مبنای عمل خود قرار دهند.

^۷- اخذ تصمیمات ناظر بر مدرسه، مدرس و کلاس درس، و اثبات اخیارات و قدرت تصمیم گیری، عدف گذاری، استخدام و... به مدرسه به همراه لوجک سازی جزو ستادی و مبنای و استفاده از سیک های مدیریت نویضی - مشارکتی ۱-۱۳۰-۳۰۲۱-۰۱-۰۱ (الکوی نظری زیر ظلم راهبری و مدیریت تربیتی- مبانی علمی تحول بنیادین امورش و بروزها).

عدالت آموزشی تربیتی

مدرسه برای ارتقای کیفیت فرایندهای آموزشی تربیتی، باید به تفاوت‌های فردی دانش آموزان توجه داشته و با تدارک فرصت‌ها و موقعیت‌های تربیتی متناسب با نیازهای آنان (جنس و جنسیتی، بومی و محلی، قومی، مذهبی، فرهنگی و خانوادگی) و غیره سازی محیط یادگیری و تنوع بخشی به آن (نظیر نمازخانه، کتابخانه، آزمایشگاه، کارگاه، فناوری اطلاعات و ارتباطات و...) از ظرفیت و قابلیت‌های محیط پژوهی (علمی-پژوهشی، فرهنگی، اجتماعی طیعی، اقتصادی و ...) نیز استفاده کند.

تعادل و توازن

مدرسه باید به رشد همه جانبه و متوازن استعدادهای دانش آموزان توجه کند و از افراط و تفریط و انحصارگری نسبت به برخی دروس و حوزه‌های یادگیری و ساحت‌های تربیتی پرهیزد. عوامل سهیم و موثر درونی و بیرونی در مدرسه، باید به تعادل و توازن در اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های مدرسه برای تحقق تعلیم و تربیت تمام ساختی، کمک کنند.

تنوع بخشی به محیط‌های یادگیری

استفاده از تمام ظرفیت‌های درونی و بیرونی مدرسه در راستای توسعه محیط‌های یادگیری (پژوهش‌سراهای دانش آموزی، کانون‌های فرهنگی-هنری و ...) برای شکوفایی گرایش‌های فطری دانش آموزان ضروری است. برنامه‌ریزی و زمینه‌سازی با مسئولیت مدیر و مشارکت سایر ارکان مدرسه می‌باشد. برنامه‌ها و فعالیت‌های مدرسه باید از انعطاف لازم برخوردار بوده و در طراحی و اجرا به تفاوت‌های فردی و جنسیتی دانش آموزان (استعدادها، توانایی‌ها، نیازها و علایق) و تفاوت‌های ناشی از محیط زندگی (شهری، روستایی، عشايری، فرهنگی و جغرافیایی) توجه کند.

مشارکت

فضای مدرسه و سازوکارهای حاکم بر آن باید زمینه مشارکت عوامل سهیم و موثر را در فرایند تربیت دانش آموزان فراهم آورد به طوری که مشارکت نظاممند دانش آموزان، معلمان، شوراهای مدرسه، خانواده‌ها و نهادهای دولتی، مردمی، محلی و منطقه‌ای در امور مدرسه، باعث افزایش کارآمدی مدرسه و پاسخگویی به نیازهای دانش آموزان شود.

شایستگی و تخصص محوری

مریبی^{*} به متزله نیروی فرهنگی و فکری جامعه، مولد سرمایه اجتماعی و مهمترین عنصر تعلیم و تربیت، باید از شایستگی‌های عمومی، تخصصی و حرفاء برخوردار باشد. مدرسه باید با نیازمنجی، امکان پرگزاری دوره‌های آموزشی توانمندسازی در مدرسه یا بیرون از مدرسه را برای کارکنان، به ویژه معلمان و مریبان، در حوزه دانش، پیش، نگرش برای توسعه و تقویت مهارت‌های حرفه‌ای و کسب شایستگی‌های لازم، فراهم آورد.

^{*} مریبی در معنی اسرار سابل پدران، مادران، آموزگاران، دیوان، مربیان بیورشی، معاونان، مدرسان، استادان، مدرسان و سایر افراد شاغل در نظام تربیت رسمی و غیررسمی می‌باشد. مبنای نظری

نشانی: تهران، میدان فردوسی، خیابان شهید سیاهکلی، نبش خیابان سمهیه ساختمان مرحوم علاقه‌مندان، طبقه چهارم.

دفتر خانه شورای عالی آموزش و پژوهش - کد پستی: ۱۵۸۱۶۶۳۳۱۵ - تلفن: ۰۲۲۸۴۱۱۱ - تماش: ۸۸۸۳۲۵۵۵

شفافیت، پاسخگویی و نظارت

اهداف، کارکرد و وظایف مدرسه باید شفاف و روشن باشد. مدرسه مطابق استانداردهای آموزشی تربیتی، در قبال آموزش و پرورش، خانواده و ذی‌نفعان پاسخگو است و باید مسئولیت اقدامات آموزشی تربیتی خود را مناسب با اختیارات و امکانات محوله، پذیرد و پاسخگو باشد. در اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های مدرسه، علاوه بر نظارت درونی، نظارت بیرونی نیز از طریق مراجع ذی‌ربط انجام می‌شود.

قانون مداری

آشایی با قوانین و مقررات مدرسه و تعهد و التزام به اجرای آن، لازم و ضروری است. مدرسه باید زمینه آشایی کارکنان، دانش آموزان و اولیای آنان را با وظایف، حقوق و تکاليف خود و مدرسه فراهم آورده و بر اجرای صحیح آن نظارت کند.

برنامه محوری

مدرسه باید برنامه سالانه خود را با مشارکت عوامل سهیم و موثر در تربیت دانش آموزان (ظرفیت‌های درونی و بیرونی) و مناسب با تحولات روز افزون جامعه محلی، منطقه‌ای، ملی و جهانی، به ویژه در عرصه فناوری اطلاعات و ارتباطات، در ساحت‌های گوناگون تربیتی با رویکرد پویایی و آینده‌نگری تدوین و اجرا کند به طوری که دانش آموزان را برای زیست‌در حال و آینده آماده نماید.

رعایت کرامت انسانی و آزادی عمل

مدرسه باید شان و کرامت انسانی همه افراد (اعم از دانش آموزان، معلمان، مریبان، اولیاء و ...) را حفظ و زمینه ارتقای آن را فراهم آورد، به گونه‌ای که نسبت به هیچ کس، برخورد تحقیر آمیز صورت نگیرد. مدرسه باید با فراهم آوردن فرست‌های متنوع یادگیری و تدارک فضای امکانات و تجهیزات مربوط، زمینه آزادی عمل و انتخاب آگاهانه و مسئولانه معلمان و دانش آموزان را در فرایند یاددهی یادگیری، به وجود آورد.

حفظ و ارتقای بهداشت، ایمنی و شادابی

مدرسه باید در برقراری سلامت جسمی و روانی دانش آموزان و ارتقای توانایی‌های بدنی و حرکتی و تیزین روش‌های تغذیه سالم و ترویج بهداشت و اصول سالم زیستن، اقدام کند و با مناسب‌سازی و ایمن‌سازی فضاهای آموزشی تربیتی، ورزشی، بهداشتی، امکانات و تجهیزات و پیش‌بینی اقدامات پیشگیرانه، محیطی سالم، شاداب و با نشاط و ایمن برای تعلیم و تربیت دانش آموزان فراهم آورد.

در اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های فوق‌برنامه (آموزشی تربیتی، پژوهشی، فرهنگی هنری، ورزشی، گردش‌های علمی و ...) باید به نیاز و علایق دانش آموزان توجه و برنامه‌های مفرح و شاد پیش‌بینی و اجرا شود.

ماده ۷- چرخش‌های تحول آفرین در مدرسه:

چرخش‌ها، تغییرات هماهنگ و منظمی هستند که باید تمامی مؤلفه‌ها و عناصر و فرایندها و روابط درون و بیرون مدرسه را در بر گیرند تا مدرسه از وضع موجود به وضع مطلوب برسد.

چرخش‌های تحول آفرین مدرسه عبارتند از:

- ۱- از نهادی آموزشی به نهادی فرهنگی- اجتماعی و مولد سرمایه انسانی
- ۲- از کنترل بیرونی و ایجاد محدودیت، به خویشتن بانی (نقوا)، ارزش‌مداری، عقلانی و مسئولیت‌پذیری
- ۳- از اتحصار انگاری در تربیت، به مشارکت و مسئولیت‌پذیری ارکان و عوامل سهیم و موثر
- ۴- از یکسان‌نگری در تربیت دانش آموزان، به پذیرش تنوع و تکثر در تربیت آنها
- ۵- از نگاه تجزیه‌ای و تفکیکی به هویت انسان به نگاه یکپارچه‌نگر و تلفیقی در تمام ابعاد و ساحت‌های تربیت
- ۶- از دانش آموز منفعل در کلام درس به دانش آموز فعال در محیط‌های تربیتی
- ۷- از روش‌های خشک و فردی یاددهی یادگیری به روش‌های متوجه، انعطاف‌پذیر، خلاق، فعال و گروهی
- ۸- از رقابت‌های فردی و تنش زای دانش آموزی به رفاقت‌های جمعی و تعالیٰ بخش
- ۹- از اثبات اطلاعات و حافظه محوری در دانش آموزان، به کسب شایستگی‌ها در تمام ساحت‌های تربیت
- ۱۰- از مازگاری با شرایط محیطی، به هویت‌یابی و مقاومت در برابر شرایط نامساعد و تغییر آنها

فصل دوم- راهبری و مدیریت:

ماده ۸- ارکان مدرسه:

۱- مدیر مدرسه

۲- شورای مدرسه / هیئت امنا (در مدارس هیئت امنایی)

۳- شورای معلمان

۴- انجمن اولیا و مربیان

۵- شورای دانش آموزی

مدیر مدرسه:

ماده ۹- مدیر مدرسه با رعایت اصل شایسته‌سالاری، برابر مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش، انتخاب و منصوب می‌شود. مدیر به عنوان مهمترین رکن مدرسه با توسعه و تقویت مشارکت و ارتقای فرهنگ سازمانی و توسعه خلاقیت‌های فردی و سازمانی، در برابر وظایفی که به وی سپرده شده است مسئول و پاسخگو خواهد بود. مدیر مدرسه ضمن برخورداری از توانمندی‌های لازم برای انجام وظایف مدیریتی و اداره

مطلوب امور مدرسه باید از شایستگی‌های لازم برای نفوذ و تاثیر بر نیروی انسانی و پیج آنها جهت تحقق اهداف آموزشی تربیتی برخوردار باشد.

ماده ۱۰- وظایف و اختیارات:

در اجرای ماموریت و وظایف محله، مستند به قانون اهداف و وظایف وزارت آموزش و پژوهش، سند تحول بتایدین و مصوبات شورای عالی آموزش و پژوهش، وظایف و نقش مدیران مدارس در دو دسته وظایف مدیریتی و رهبری آموزشی به شرح زیر است.

الف- وظایف مدیریتی:

برنامه‌ریزی

- ۱- برنامه‌ریزی برای استقرار و اجرای کامل برنامه درسی مصوب و برنامه ویژه مدرسه (بوم)^۵
- ۲- برنامه‌ریزی برای جلب مشارکت عوامل سهیم و مؤثر در جریان تعلیم و تربیت، انجمن‌های علمی و آموزشی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی، خانواده‌ها، خیرین، مساجد و نهادهای دولتی و غیردولتی و موسسات مردم نهاد در سطح جامعه محلی و بومی، در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها برای تحقق اهداف دوره تحصیلی
- ۳- برنامه‌ریزی و تمهید مقدمات برای حسن اجرای امور مدرسه (آموزشی، پژوهشی، پژوهشی، ورزشی، بهداشتی، اداری و مالی و...)
- ۴- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در خصوص مدیریت بهینه فضا و تجهیزات، رسانه‌ها و فناوری‌های نوین در ارتقای کیفیت فعالیت‌ها و برنامه‌های مدرسه
- ۵- برنامه‌ریزی برای ترویج و توسعه فعالیت‌های جذاب و متناسب با نیاز و علائق دانش آموزان و ایجاد مدرسه‌ای این، پویا، با انشاط و شوق انگیز
- ۶- برنامه‌ریزی برای ارتقای سطح مهارت‌ها و توسعه شایستگی‌های بهداشتی (فردي و عمومي) و کمک به سلامت جسمی و روحی دانش آموزان
- ۷- برنامه‌ریزی و زمینه‌سازی برای اجرای برنامه‌های سواد آموزی مدرسه محور با استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود در شناسایی، جذب و آموزش اولیای بی‌سواد و کم سواد جامعه محلی
- ۸- برنامه‌ریزی برای ترویج و گسترش فعالیت‌های تربیتی مدرسه (دينی، فرقاني، نماز، فرهنگ ایثار، فداکاری، مقاومت و شهادت، فرهنگی هنری) و ارتقای مهارت‌های فردی و اجتماعی دانش آموزان

۵- در این برنامه بر اساس رویکرد فرهنگی تربیتی با تأکید بر آموزش‌های مهارت محور و سطح کشته فعالیت‌های پژوهشی برای پاسخگویی به نیازهای سلطه‌ای و محلی ناشی از تفاوت‌های محیط زندگی شهری، روستایی، عشایری، فرهنگی، اجتماعی، جغرافیایی و... این مهربربری، احرا و ارزشی حجم معنی از زمان رسی آموزش به مدرسه و اکنون شده است.

- ۹- مطالعه و شناسایی وضعیت کامل مدرسه یا توجه به تهدیدها و فرصت‌های موجود
- ۱۰- اتعاض در برنامه‌ها جهت اتخاذ تدابیر لازم در موقعیت‌ها و شرایط غیرقابل پیش‌بینی و بحران‌ها
- ۱۱- برنامه‌ریزی برای ارتقای مدرسه به عنوان سازمان یادگیرنده
- ۱۲- برنامه‌ریزی به منظور ارتقای صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان

سازماندهی

- ۱- سازماندهی و توانمندسازی نیروی انسانی (ارتقا و توسعه حرفه‌ای) مورد نیاز مدرسه و نظارت بر عملکرد و ارزشیابی آنان
- ۲- تصمیم‌گیری درباره چگونگی استفاده از همکاری منابع انسانی غیررسمی به صورت پاره‌وقت یا تمام وقت، بدین ایجاد هرگونه تعهد استخدماتی و پرداخت حق‌الرحمه آنان از محل کمک‌های مردمی و عواید حاصل از ارائه خدمات آموزشی و پژوهش فوق برنامه به مدرسه و با رعایت خصوصیات و مقررات (گزینش و...) و ارسال اسمامی به اداره آموزش و پژوهش شهرستان / منطقه
- ۳- تشکیل شوراهای انجمن اولیا و مربیان و تشکل‌های قانونی مدرسه
- ۴- شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بالقوه خانواده و ارتقای نقش آنان در تدارک فرصت‌های تربیتی و اجرای برنامه‌های مدرسه
- ۵- تقسیم کار و تدوین شرح مأموریت‌های کارکنان مدرسه و ابلاغ و نظارت بر اجرای آن پس از تصویب در شورای مدرسه

نظارت و ارزشیابی

- ۱- ارزیابی عملکرد مدرسه در اجرای برنامه سالانه و ارائه گزارش (آموزشی پژوهشی، تربیتی، فوق برنامه، مالی و ...) به شورای مدرسه
- ۲- نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های مدرسه و ارزیابی مستمر و ارائه بازخوردهای لازم برای اصلاح امور و بهبود مداوم عملکرد مدرسه با توجه به چشم‌انداز و برنامه‌های آموزشی تربیتی مدرسه
- ۳- بررسی و ارزشیابی مستمر عملکرد معلمان و کارکنان مدرسه (بازخوردهای دریافتی از دانش آموزان، والدین و...)
- ۴- شفاف‌سازی نسبت به عملکرد مدرسه و پاسخگویی به ذینفعان (جامعه، خانواده، دانش آموزان و آموزش و پژوهش) در چارچوب قوانین و مقررات

شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

- ۵- پیش‌بینی مازکارهای مناسب برای حصول اطمینان از عملکرد اثربخش معلمان در کلاس درس در ایفای وظایف معلمی (با استفاده از ظرفیت گروههای آموزشی)
- ۶- نظارت بر بهداشت محیط و پایگاه تغذیه سالم مدرسه
- ۷- مدیریت و نظارت بر اجرای صحیح امور مدرسه از طریق سامانه‌ها (دانش آموزی، حسابداری، اموال و...)

اجرا و پشتیبانی

- ۱- ساماندهی و رسیدگی به امور اضباطی، ورود و خروج روزانه کارکنان مدرسه و ثبت تاخبر و غیبت آنان در چارچوب خوبایط و مقررات و اطلاع به اداره
- ۲- قدردانی از خدمات معلمان و کارکنان مدرسه، متناسب با بازخوردهای دریافتی از عملکرد آموزشی تربیتی آنان از محل منابع عالی مدرسه با رعایت مقررات با تایید شورای مدرسه
- ۳- تذکر و اخطار شفاهی به طور خصوصی به کارکنان مدرسه، در صورت مشاهده و بروز تخلف از سوی آنان و ارائه گزارش و اطلاع به اداره آموزش و پژوهش محل برای اقدام لازم
- ۴- جمع آوری آمار، اطلاعات و مستندسازی سوابق و تجارب موفق مدرسه (گذشته و حال) و ایجاد زمینه برای استفاده بهینه دانش آموزان و کارکنان مدرسه از آن‌ها
- ۵- بهبود وضعیت فضا و تجهیزات مدرسه (آموزشی پژوهشی، تربیتی، ورزشی، بهداشتی، کارگاهی، آزمایشگاهی، نمازخانه، کتابخانه و...) با هماهنگی اداره آموزش و پژوهش متبع و از طریق سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس
- ۶- تدارک امکانات و تجهیزات مورد نیاز برای اجرای فعالیت‌ها و برنامه‌ها
- ۷- پشتیبانی و حمایت از طرح‌ها و ایده‌های توآورانه، حلاق، پژوهشی و کارآفرینی با رعایت قوانین و مقررات مربوط
- ۸- ارائه خدمات مشاوره‌ای (توانبخشی و حمایتی) به دانش آموزان با نیازهای ویژه در مدارس استثنایی
- ۹- ارتقاء سلامت جسمی، روحی روانی و مرابت اجتماعی از دانش آموزان
- ۱۰- فراهم آوردن امکانات و زمینه‌های برگزاری نماز جماعت و بزرگداشت شایسته ایام الله و مناسبات مختلف دینی، انقلابی و ملی و مراسم گوناگون عبادی - سیاسی
- ۱۱- جلب مشارکت موسسات آموزشی، پژوهشی و ورزشی معتبر و مورد تایید آموزش و پژوهش و حوزه‌های علمیه برای اجرای آموزش‌های مکمل و فوق برنامه دانش آموزان، آموزش خانواده و تربیت و توانمندسازی معلمان، با رعایت فواید و مقررات
- ۱۲- عرضه تولیدات و ارائه خدمات حاصل از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی (عملی - کارگاهی و فرهنگی هنری) دانش آموزان مطابق مقررات مربوط

- ۱۳- استفاده از فضای مدرسه در خارج از ساعت رسمی، برای ارائه خدمات به دانش آموزان و جامعه محلی با استفاده از ظرفیت دانش آموزان و اولیای آنها و با تایید شورای مدرسه
- ۱۴- واگذاری بخشی از خدمات آموزشی، اجرایی، پشتیبانی و اداری مالی و فناوری به بخش غیردولتی یا سایر دستگاه‌ها با رعایت مقررات مربوط
- ۱۵- حفظ و حراست از اموال موقول و غیرموقول مدرسه
- ۱۶- برقراری پوشش یمه‌ای مناسب در مدرسه (یمه مستولیت مدنی، یمه آتش‌سوزی، زلزله، سیل و ...)
- ۱۷- تشکیل پرونده پرسنلی برای عوامل آموزشی و اجرایی مدرسه
- ۱۸- تشکیل کمیته مدیریت سوابع برای آماده‌سازی مدارس در برابر زلزله
- ۱۹- تشکیل کمیته اجرایی برای برنامه‌ریزی در شرایط بحرانی
- ۲۰- مدیریت بهینه منابع مالی مدرسه برای اجرای متوازن برنامه‌ها
- ۲۱- شناسایی و شکوفایی استعداد، علایق و نیازهای دانش آموزان و تهیه گزارش‌های مربوط به پیشرفت تحصیلی تربیتی آنان با مشارکت معلمان
- ۲۲- زمینه‌سازی برای تقویت فرهنگ تفکر و پژوهش، کارگروهی، کار و کارآفرینی، مهارت آموزی و حمایت از طرح‌ها و ایده‌های نوآورانه و خلاق در معلمان و دانش آموزان

ب- وظایف مدیران در نقش رهبر آموزشی:

تفکیک رهبری و مدیریت به دلیل درهم تیدگی این دو مفهوم جندان آسان نیست اما به دلیل نقش بر جسته رهبری آموزشی تربیتی در عملکرد مدارس و اهمیت ویژه آن، وظایف مدیران در نقش رهبر آموزشی تربیتی به شرح زیر است.

رهبری

- ۱- تعیین چشم انداز مدرسه و اهتمام به اجرای آن
- ۲- تدوین برنامه‌های مدرسه (برنامه سالانه و میان‌مدت) با همکاری عوامل سهیم و موثر با توجه به ساحت‌های شش گانه تعلیم و تربیت، اهداف دوره تحصیلی و مقتضیات بومی و محلی برای تصویب در اولین جلسه شورای مدرسه
- ۳- راهبری و ارتقای فرهنگ سازمانی مدرسه به منظور افزایش رضایت شغلی و اثربخشی سازمانی کارکنان و بهبود عملکرد مدرسه
- ۴- برقراری ارتباط و توسعه روابط و منابع انسانی و افزایش رضایت کارکنان و ذی‌نفعان مدرسه
- ۵- برقراری ارتباط با جامعه محلی و نقش آفرینی در جامعه محلی

۶- هدایت فرآیند آموزش و یادگیری به ویژه تسهیل جریان رشد و پرورش شایستگی‌ها و توانایی‌های دانش آموزان با مشارکت معلمان

۷- راهبری و ایجاد زمینه مناسب برای ارتقای ایقای نقش تربیتی و مشاوره‌ای معلمان

۸- تشویق و هدایت معلمان به ابداع و بروز خلاقیت و کاربرد نوآوری‌های آموزشی

۹- تقویت زمینه‌های مشارکت و توسعه گفتمان مشارکت‌جویی و مشارکت‌پذیری در مدرسه

۱۰- توسعه علائق و توانمندی‌های کارکنان مدرسه در راستای تحقق اهداف مدرسه

ماده ۱۱- مدیر مدرسه به هنگام تغیر سمت، موظف است ضمن ارائه فهرست استاد و مدارک مربوط، نسبت به تحويل پرونده‌ها و مدارک تحصیلی، دفاتر رسمی مدرسه (شامل: دفاتر اموال، حضور و غیاب، امتحانات فارغ‌التحصیلان، مشاهده و بازدید، مهر مدرسه، کلیه اموال، وجوه و اوراق بهادر، دسته‌چک، تجهیزات سامانه‌های نرم‌افزاری و برنامه‌های کاربردی، ساختمان و...) با تنظیم صورت جلسه رسمی، به مدیر بعد از خود یا فردی که به عنوان سریر است از سوی اداره آموزش و پرورش منطقه منصوب می‌شود، با حضور نماینده اداره تحويل نماید.

تبصره ۱- در صورت انحلال هر مدرسه، اداره آموزش و پرورش باید نسبت به تعیین و معروفی (مدرسه معین) اقدام و تاییان سال تحصیلی، نقل و انتقال استاد به (مدرسه معین) انجام شود.

تبصره ۲- در مواردی که مدیر قبلی به دلایلی (به تشخیص رئیس اداره آموزش و پرورش) امکان حضور در مدرسه را ندارد، تحويل مدرسه باحضور نماینده آموزش و پرورش و مدیر جدید با تنظیم صورت جلسه رسمی انجام می‌شود.

تبصره ۳- در مورد مدارس دو نوبتی که دارای دو مدیر مستقل است، برابر تصمیم رئیس آموزش و پرورش منطقه عمل می‌شود.

ماده ۱۲- تنظیم درست و نگهداری دائمی دفاتر استادی (دفتر آمار، دفاتر امتحانات، دفتر فارغ‌التحصیلان، دفتر لیست ویز نظرات دیر و ...) سوابق اداری، دفاتر اموال و مالی و نگهداری آن قسم از سوابق تحصیلی دانش آموزان که تحويل نشده است، با رعایت شیوه‌نامه‌های مربوط، در مدرسه الزامی است و مدیران مدارس موظفند در بازرسی‌ها و مراجعت افراد ذی صلاح اداری، سوابق مربوط را به رویت و در صورت لزوم به تأیید آنان برسانند.

تبصره ۴- احjae اوراق امتحانی دانش آموزان و سایر نوشته‌ها و مدارکی که جنبه دائمی ندارد با رعایت مقررات مربوط و تنظیم صورت جلسات لازم، انجام می‌گیرد.

شورای مدرسه:

ماده ۱۳۵- در راستای سیاست مدرسه محوری و به منظور تحقق زمینه‌های مشارکت جویی و مشارکت پذیری عوامل سیم و موثر و جامعه محلی در فرایند تعلیم و تربیت دانش آموزان و بهبود فرایند برنامه ریزی، تصمیم‌گیری و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های مدرسه و نظارت بر آنها، شورای مدرسه با ترکیب اعضاء و وظایف زیر تشکیل می‌شود.

الف - ترکیب اعضاء:

- ۱- مدیر مدرسه (رئیس شورا)
- ۲- معاونان مدرسه
- ۳- نماینده شورای معلمان
- ۴- رئیس انجمن اولیا و مربیان
- ۵- خبر یا نماینده خبر (در مدارس خبر ساز)

تبصره ۱- مدیر مدرسه می‌تواند از نماینده شورای دانش آموزی، مسئولان و معتمدین محله، افراد ذی‌ربط و صاحب‌نظر (حجب موضوع) برای شرکت در جلسات شورا، با داشتن حق رأی، دعوت کند.

تبصره ۲- در مدارس استثنایی، سرپرست آموزشی با داشتن حق رأی به ترکیب اعضاء شورای مدرسه اضافه می‌شود.

تبصره ۳- در صورتی که مدرسه فاقد معاون پرورشی و تربیت بدنی باشد، یک نفر از مربیان امور تربیتی یا مشاوران، به انتخاب مدیر با داشتن حق رأی در جلسات شورا شرکت می‌کند.

تبصره ۴- در مدارس غیردولتی، حضور مؤسس (یا نماینده حقوقی وی) با حق رأی در جلسات شورای مدرسه، بلامانع است.

تبصره ۵- در مدارس هیئت‌امتیابی، به جای شورای مدرسه، هیئت‌امنا، عهده‌دار و ظایف و اختیارات شورای مدرسه خواهد بود.

ماده ۱۴۵- دستور جلسات شورای مدرسه با اخذ نظر اعضاء توسط مدیر مدرسه تعیین می‌شود. مسئولیت اجرای تصمیم‌های شورای مدرسه با مدیر خواهد بود و همه کارکنان مدرسه موظفند برای اجرای مطلوب مصوبات شورا، همکاری نمایند.

تبصره ۶- مدیر شورای مدرسه در اولین جلسه از بین اعضاء تعیین می‌شود. مدیر شورا موظف است خلاصه‌ای از مذاکرات یا تصمیمات متخذه هر جلسه را ثبت نموده و به تأیید اعضاء شورا برساند.

ماده ۱۵- مدیر باید قبل از بازگشایی مدرسه و حداکثر در نیمه اول شهریورماه، تسبیت به تشکیل جلسه شورای مدرسه اقدام کند، شورای مدرسه حداقل هر ماه یکبار تشکیل جلسه خواهد داد، در صورت ضرورت، جلسات فوق العاده شورای مدرسه با پیشنهاد مدیر یا دو سوم اعضای شورا تشکیل می شود.

ماده ۱۶- جلسات شورای مدرسه باحضور دو سوم اعضاء، رسمیت می باید و مصوبات آن با رأی اکثریت حاضرین جلسه، قابل اجراست. مصوبات شورا نباید با آین نامه ها و مقررات عمومی کشور و ضوابط وزارت آموزش و پژوهش مقایسه داشته باشد.

تبصره- در مدارس کم جمعیت، که امکان تشکیل شورای مدرسه وجود ندارد (تعداد اعضای شورا کمتر از ۳ نفر باشد) وظایف شورا به مدیر واگذار می شود.

ب- وظایف و اختیارات:

۱- بررسی و تصویب چشم انداز و سیاست های حاکم بر مدرسه در زمینه های آموزشی تربیتی با توجه به ساحت های شش گانه تربیت و اهداف دوره تحصیلی

۲- بررسی و تصویب برنامه سالانه مدرسه و نحوه تأمین منابع و اعتبارات مورد نیاز آن (به پیشنهاد مدیر مدرسه) با توجه به ساحت های شش گانه و اهداف دوره تحصیلی

۳- بررسی و تصویب برنامه توسعه سازی و ارتقای مهارت های حرفه ای معلمان و کارکنان مدرسه متناسب با نیاز آنان با همکاری شورای معلمان

۴- تصمیم گیری برای توسعه و تقویت فرهنگ مشارکت در مدرسه، برقراری ارتباط و تعامل مدرسه با جامعه محلی و تعیین نحوه مشارکت عوامل سهیم و مؤثر در ارتقای امور کمی و کیفی مدرسه و پیشبردها فرهنگی تربیتی محله

۵- بررسی و تصویب منشور اخلاقی مدرسه

۶- بررسی و تصویب نحوه توسعه و ارتقای سطح بهداشت و ایمنی، حفظ محیط زیست، برگزاری اردوهای دانش آموزی در فضاهای پرورشی، اردوگاهها و کانون های فرهنگی تربیتی و بازدید دانش آموزان از مراکز علمی و صنعتی، پژوهش سراهای دانش آموزی، برگزاری جشنواره ها و المپیادها، مسابقات فرهنگی، هنری، علمی، مهارتی، ورزشی، بهداشتی و فوق برنامه ها وفق مقررات مدرسه

۷- برنامه ریزی برای تشکیل انجمن های علمی- پژوهشی دانش آموزان و ارتباط مستمر و موثر مدرسه با پژوهش سراهای برای بهره مندی از امکانات و ظرفیت های آزمایشگاهی، پژوهشی و فناورانه

۸- برنامه ریزی برای حمایت و پشتیبانی از دانش آموزان و معلمان پژوهشگر و تجلیل از آنها در حقه پژوهش

- ۹- تصمیم‌گیری در مورد نحوه استفاده از فضاء، امکانات و تجهیزات مدرسه برای اجرای فعالیت‌های فرهنگی تربیتی و ورزشی محله
- ۱۰- بررسی و تصویب نوع و رنگ لباس و پوشش دانش آموزان با مشارکت شورای دانش آموزی
- ۱۱- انتخاب نماینده دانش آموزان پژوهشگر (رابطه پژوهشی) با هماهنگی شورای معلمان
- ۱۲- بررسی و تأیید پیشنهادهای ارائه شده از سوی مدیر، شوراهای انجمن اولیا و مریبان مدرسه
- ۱۳- تصمیم‌گیری در مورد چگونگی تشویق و تنبیه دانش آموزان، برگزاری امتحانات و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی دانش آموزان و رسیدگی به تخلفات آنها در ارزشیابی‌ها (حسب مقررات)
- ۱۴- برنامه‌ریزی برای تشویق دانش آموزان و کارکنان حلاق، مینکر و حائز رتبه در مسابقات و جشنواره‌های قرآنی، فرهنگی، هنری، علمی، ورزشی و ...
- ۱۵- بررسی و اتخاذ تصمیم برای ایجاد تسهیلات یا رفع مشکلات تحصیلی، روانی و اجتماعی دانش آموزان تبصره- در مورد دانش آموزانی که با مشکلات اخلاقی و رفتاری خاص مواجهند با حفظ و رعایت شان و کرامت انسانی آنان و دانش آموزان مشمول ماده ۷۲ این آینه نامه، موضوع با حضور مدیر، یکی از معاونان به انتخاب مدیر، معاون پژوهشی یا یک نفر از مریبان امور تربیتی به انتخاب مریبان و مشاور مدرسه (در صورت وجود مشاور در مدرسه) و در صورت اعکان یک مشاور مدعو از مراکز مشاوره آموزش و پژوهش یا سایر مراکز مجاز، بررسی و تصمیم لازم اتخاذ می‌شود.
- ۱۶- تصمیم‌گیری در مورد دایر بودن مدرسه در اوقات خارج از برنامه روزانه و ایام تعطیلات رسمی برای فعالیت‌های فوق برنامه آموزشی، پژوهشی، ورزشی و سوادآموزی
- ۱۷- تهیه و تصویب چارچوب، معیارها و شاخص‌های نظارت بر حسن اجرای فعالیت‌ها، مقررات، دستورالعمل‌ها و ارزیابی عملکرد مدرسه، کارآیی و اثربخشی کارکنان
- ۱۸- بررسی گزارش عملکرد مالی مدرسه
- ۱۹- نظارت بر نحوه اجرای مصوبات شورای مدارس، ارزیابی عملکرد سالانه مدرسه، حسن اجرای مقررات، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها
- ۲۰- جلب مشارکت و همکاری معلمان در آموزش بی سوادان تبصره- برنامه‌های مصوب شورای مدرسه (برنامه سال آینده و گزارش عملکرد اجرای برنامه) باید به نحو مقتضی به اطلاع اداره آموزش و پژوهش محل و اولیای دانش آموزان برسد.

شورای معلمان:

ماده ۱۷۵- به منظور ارتقای کیفیت و اثربخشی فعالیت‌های آموزشی تربیتی مدرسه و تسهیل فرایند یادگیری و تربیت‌پذیری دانش‌آموزان و ایجاد زمینه همافزاری و مشارکت معلمان در امور مدرسه، شورایی به نام «شورای معلمان» با شرکت همه معلمان، مریان و مشاوران تشکیل می‌شود.

ماده ۱۸۵- جلسات شورای معلمان حداقل هر ماه یک بار به ریاست مدیر و در غیاب ایشان با نایب رئیس که توسط شورای معلمان تعیین می‌شود، تشکیل می‌گردد. دبیر شورای معلمان در اولین جلسه توسط اعضای شورا تعیین می‌شود و موظف است خلاصه‌ای از مذاکرات یا تصمیمات متخذه هر جلسه را ثبت نموده و به اعضای اعضای شورا برساند.

تبصره ۱- مدیر مدرسه می‌تواند در صورت لزوم از صاحب‌نظران تعلیم و تربیت، کارشناسان و متولان آموزش و پژوهش، برای شرکت در جلسات دعوت به عمل آورد.

تبصره ۲- شورای معلمان می‌تواند به منظور انجام بهتر و ظایف خود نسبت به تشکیل گروه‌های درسی و آموزشی (حضوری / مجازی) اقدام نماید.

تبصره ۳- مدیران مدارس موظفند اولین جلسه شورای معلمان را حتی الامکان قبل از بازگشایی مدارس و حداکثر تا ده روز پس از آن، تشکیل دهند.

تبصره ۴- زمان برگزاری جلسات شورای معلمان باید به گونه‌ای تنظیم شود که باعث تعطیلی ساعت آموزشی تربیتی دانش‌آموزان نشود.

تبصره ۵- حضور همه اعضای شورای معلمان در جلسات، الزامی است. پرداخت حق‌الزحمه به اعضای شورای معلمان برای جلسات خارج از ساعت آموزشی به عنوان پاداش از محل منابع مالی مدرسه با پیشنهاد مدیر و تصویب شورای مالی با رعایت ضوابط و مقررات مربوط بلامانع است.

وظایف و اختیارات:

- ۱- مشارکت و همکاری مؤثر و کارآمد در اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی مدرسه.
- ۲- فراهم آوردن زمینه تربیت‌پذیری، تسهیل فرایند یادگیری و هدایت تحصیلی و تربیتی دانش‌آموزان برای تحقق متوازن ساحت‌های تربیتی
- ۳- کمک به اجرای طرح‌های آموزشی و پژوهشی برای ارتقا و بهبود مدیریت کلاس درس و تحقق اهداف یادگیری
- ۴- کمک به ایجاد محیطی شاداب و پویا با متعادل کردن فعالیت‌های آموزشی تربیتی و تنوع بخشی به محیط‌ها و موقعیت‌های جدید یادگیری

- ۵- کمک به افزایش نقش تربیتی و مشاوره‌ای معلمان و مریان مدرسه
- ۶- نظارت و خود ارزیابی و ارزیابی فعالیت‌های شورای معلمان و ارائه پیشنهاد برای بهبود عملکرد شورا
- ۷- نصیم‌گیری برای استفاده از نظارت همتایان و گروه‌های آموزشی برای بهبود فعالیت‌های یاددهی - یادگیری
- ۸- بودجه‌بندی برنامه درسی با رعایت مقررات مربوط و ارائه آن به شورای مدرسه جهت تأیید و نظارت بر حسن اجرای آن
- ۹- بررسی و تبادل نظر در مورد مسائل آموزشی، پژوهشی، تربیتی، روش‌ها و الگوهای تدریس، شیوه‌های ارزشیابی، میزان تکالیف درسی، استفاده از وسائل آموزشی، کمک آموزشی و کارگاهی
- ۱۰- بررسی علل افت تحصیلی دانش آموزان و برنامه‌ریزی برای کاهش آن (ارائه خدمات فوق برنامه، آموزش همسالان گروه‌های همیار معلم و ...)
- ۱۱- تشکیل گروه‌های درسی، آموزشی، مشاوره‌ای و پژوهشی در سطح مدرسه و گروه‌های همپایه (در دوره ابتدایی) برای بهبود عملکرد معلمان و بررسی و تحلیل کتب درسی و انعکاس نتایج بررسی به شورای مدرسه و مسئولین ذیربطری
- ۱۲- نظارت بر حسن انجام وظایف معلمان در برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی تربیتی، به ویژه ارزشیابی‌های پیشرفت تحصیلی تربیتی و ارایه نیمرخ شایستگی‌های دانش آموزان
- ۱۳- کمک به ارائه خدمات توابیخشی در مدارس استثنایی
- ۱۴- انتخاب نماینده برای شرکت در شوراهای انجمن اولیا و مریان و انتخاب رابط پژوهشی مدرسه
- ۱۵- همکاری و تعامل موثر با سایر ارکان، مدیریت مدرسه و اولیای دانش آموزان برای بهبود عملکرد تحصیلی و تربیتی دانش آموزان
- ۱۶- برنامه‌ریزی برای بهبود عملکرد دانش آموزان در ارزشیابی‌های پیشرفت تحصیلی (داخلی، هماهنگ و نهایی)
- ۱۷- بررسی، تبادل نظر و ارایه راهکارهای موثر و علمی برای تشویق، تبیه و ترغیب دانش آموزان برای انجام مطالعات درسی و غیردرسی
- ۱۸- تسهیل در ارتقای سلامت جسمی و روانی دانش آموزان و پیشگیری از آسیب‌های روانی - اجتماعی
- ۱۹- بحث و تبادل نظر و اتخاذ تدابیر مناسب در مورد مسائل آموزشی، پژوهشی و انسیاطی دانش آموزان و بهبود امور مدرسه
- ۲۰- شناسایی، تربیت، هدایت و توائیندسازی دانش آموزان مستعد با توجه به توائیندی و استعدادهای متنوع آنان
- ۲۱- مشارکت و همکاری در تعیین عنوانین دوره‌های آموزشی، برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های دانش افزایی معلمان
- ۲۲- فراهم آوردن زمینه همکاری معلمان علاقه‌مند برای آموزش اولیا و خانواده‌های بی‌سواد و کم‌سواد در تحقق اهداف سواد آموزی

انجمن اولیا و مریبان:

ماده ۱۹۵۵- به منظور تقویت همکاری، مشارکت و افزایش نقش خانواده‌ها در تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی برای تحقق اهداف و ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی تربیتی مدرسه در ساحت‌های شش گانه تربیت و گسترش ارتباط بین خانه و مدرسه، انجمن اولیا و مریبان تشکیل می‌شود.

الف- ترکیب اعضا:

- ۱- مدیر مدرسه
- ۲- منتخبین اولیا دانش آموزان
- ۳- معاون آموزشی (در صورت وجود چند معاون آموزشی، یک نفر از ایشان به انتخاب مدیر، در هنرستان‌ها با اولویت معاون فنی و مهارتی)
- ۴- معاون پرورشی و تربیت بدنی
- ۵- نماینده شورای معلمان
- ۶- خیر یا نماینده خیر (در مدارس خیر ساز)

تبصره ۱- در صورتی که مدرسه فاقد معاون پرورشی و تربیت بدنی باشد، یکی از مریبان امور تربیتی یا مشاوران مدرسه و در صورت نبود مریبی یا مشاوره، یکی از معلمان آگاه به مسائل تربیتی به انتخاب مدیریه عضویت انجمن در می‌آید.

تبصره ۲- تعداد اولیای دانش آموزان و نحوه انتخاب آنان برای عضویت در انجمن، چگونگی و زمان تشکیل جلسات بر اساس آیین‌نامه انجمن مرکزی اولیا و مریبان خواهد بود.

تبصره ۳- در صورت لزوم، مدیر مدرسه می‌تواند از نماینده شورای دانش آموزان و بر حسب مورد از افراد ذی‌ربط و صاحب نظر، برای شرکت در جلسات انجمن دعوت کند.

تبصره ۴- به منظور هماهنگی در اجرای امور، در مدارس هیئت امنایی، جلسات انجمن اولیا و مریبان و جلسات هیئت امنای به صورت مشترک تشکیل می‌شود.

تبصره ۵- در اولین جلسه انجمن اولیا و مریبان مدرسه ضمن تبیین وظایف و مأموریت‌های شورای انجمن توسط مدیر مدرسه، نیپس، نایب رئیس، منشی و رابط انجمن اولیا و مریبان (از بین منتخبین اولیای دانش آموزان) انتخاب می‌شود.

تبصره ۶- در مدارس بزرگ‌سالان و مدارس کم جمعیتی که برابر آینه نامه انجمن مرکزی اولیا و مربیان، امکان تشکیل انجمن نیست، وظایف انجمن به مدیر مدرسه واگذار می‌شود.

تبصره ۷- در مدارس ضمیمه و مدارسی که به صورت مجتمع (ابتدایی و متوسطه) با یک مدیر اداره می‌شوند، انجمن اولیا و مربیان به صورت مشترک تشکیل می‌شود.

ب- وظایف و اختیارات:

- ۱- تقویت هماهنگی و همسویی دیدگاه‌های آموزشی تربیتی خانه و مدرسه برای تحقق ساحت‌های شش گانه تربیت
- ۲- برنامه‌ریزی برای تبیین جایگاه و نقش اولیای دانش آموزان در بهبود جو و فرهنگ سازمانی
- ۳- رصد عملکرد مدرسه و ارائه بازخورد به مدرسه
- ۴- شناسایی ظرفیت‌های والدین و استفاده از توانایی‌های آنها در برنامه‌های ویژه و اداره مدرسه
- ۵- شناسایی خاتواده‌های آسیب‌پذیر و آسیب‌دیده و برنامه‌ریزی برای انجام مداخلات آموزشی، توانمندسازی و حمایت‌های روانی-اجتماعی دانش آموزان در معرض خطر با هماهنگی مدیر مدرسه
- ۶- شناسایی اولیای بی‌سواد دانش آموزان، افراد بی‌سواد محله و برنامه‌ریزی برای ایجاد کردن آنها با استفاده از ظرفیت‌های مدرسه (علمیان علاقه مند همکاری، اولیای باسوادو...) با تایید شورای مدرسه
- ۷- شناسایی و تامین منابع مالی مورد نیاز مدرسه با هماهنگی مدیر مدرسه
- ۸- تشکیل شورای مالی و نظارت بر نحوه هزینه‌ها و تصویب تراز مالی و ارائه گزارش عملکرد مالی به شورای مدرسه
- ۹- شناسایی خبرین و افراد مشکن جهت تامین بخشی از هزینه‌های مالی مدرسه
- ۱۰- جلب مشارکت اولیای دانش آموزان و صاحبان حرف، افراد خیر و موسسات خیریه در تامین امکانات موردنیاز در بهبود اداره امور مدرسه
- ۱۱- همکاری در تدوین و اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های مدرسه و فوق برنامه
- ۱۲- برنامه‌ریزی برای برقراری ارتباط با دستگاه‌های برون سازمانی از طریق مدیر مدرسه
- ۱۳- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در مورد تشکیل جلسات عمومی اولیای دانش آموزان و برگزاری دوره‌های اثربخش آموزش خاتواده به ویژه توسعه سواد حرکتی در سنین قبل از دبستان
- ۱۴- بررسی و تصویب پرداخت کارانه، پاداش و حق الزحمه کارکنان و عوامل مدرسه با توجه به نتایج ارزیابی‌ها برای ارتقای کیفیت خدمات آن‌ها دانش آموزان و اولیای آنان و اعضای شوراهای مدرسه با رعایت ضوابط و مقررات مربوط
- ۱۵- برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، اقدام و نظارت بر سرویس حمل و نقل و تهیه پوشش و لباس دانش آموزان با هماهنگی شورای مدرسه

- ۱۶- همکاری در ارتقای وضعیت تجهیزات آزمایشگاهی، کارگاهی، ورزشی، بهداشتی، پایگاه تغذیه سالم و اینمنی و مناسبسازی مدارس
- ۱۷- برنامه‌ریزی برای تعامل مستمر بین والدین و معلمان به تفکیک پایه‌های تحصیلی از طریق تشکیل اتاق اولیا و مریبان
- ۱۸- حفظ و تکریم جایگاه معلمان با بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های والدین
- ۱۹- پیگیری مطالبات تربیتی والدین دانشآموزان از طریق مراجع ذیربیط
- ۲۰- ارتباط مستمر با شورای انجمن اولیا و مریبان منطقه
- ۲۱- مشارکت در برنامه‌ریزی و اجرای مناسبت‌های ملی و دینی به ویژه هفته پیوند
- ۲۲- تبادل نظر با والدین دانشآموزان به صورت فردی و گروهی به منظور ارتقای کیفیت آموزشی و پرورشی مدرسه
- ۲۳- ترویج فرهنگ کتابخوانی و مطالعه در بین والدین از طریق ایجاد کتابخانه پیوند و اشتراک ماهنامه پیوند
- ۲۴- برگزاری جلسات مشترک با شورای انجمن سایر مدارس به منظور هماهنگی تربیتی و تجربیات مفید و اثربخش
- ۲۵- همکاری و مشارکت فعال و موثر در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌های آموزشی تربیتی مدرسه
- ۲۶- انجام اموری که بر اساس بخشنامه‌های انجمن مرکزی اولیا و مریبان به انجمن مدرسه محول می‌شود.

شورای دانشآموزی:

ماده ۲۰- به منظور مشارکت و تمرین مسئولیت‌پذیری دانشآموزان در امور مدرسه و زمینه‌سازی رشد مهارت‌های فردی، اجتماعی و تقویت اعتماد به نفس، خودباوری، قانونمندی و کسب شایستگی‌های لازم در آنان برای مواجهه مسئولانه و خردمندانه با شرایط مدرسه، «شورای دانشآموزی» تشکیل می‌شود.

الف- توکیب اعضاء

اعضای شوراء از میان دانشآموزان شاغل به تحصیل در همان مدرسه انتخاب می‌شوند. تعداد و نحوه انتخاب اعضاء برابر دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت آموزش و پژوهش ابلاغ می‌شود.

ماده ۲۱- جلسات شورای دانشآموزی حداقل هر ماه یکبار تشکیل می‌شود. شورای دانشآموزی در مدارس نقش مشورتی و مشارکت در امور اجرایی دارد. تصمیم‌های این شورا پس از تصویب در شورای مدرسه، قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۲۲- شورای دانشآموزی یک شورای درون مدرسه‌ای است و فاقد شعبه و تشکیلات خارج از مدرسه خواهد بود. شورای دانشآموزان مجاز به ایجاد رقابت‌های ناسالم سیاسی و فعالیت جناحی و حزبی در داخل یا خارج از مدرسه نمی‌باشد و نمی‌تواند در انتخابات له یا علیه کاندیداهای فعالیت تعاونی داشته باشد.

تبصره ۱- برای اثربخشی بیشتر شورای دانش آموزی، یکی از معاونان یا مریبان امور تربیتی و در غایب آنها یکی از معلمان مدرسه به انتخاب مدیر، ضمن هدایت جلسات شورای دانش آموزان، مسائل و مشکلات آنان را پیگیری می نماید.

تبصره ۲- شورای دانش آموزی می تواند با موافقت شورای مدرسه نسبت به تشکیل انجمن های دینی، فرهنگی، هنری، ورزشی، علمی و پژوهشی اقدام کند.

ب-وظایف و اختیارات:

- ۱- برنامه ریزی برای آشنایی دانش آموزان با حقوق و تکاليف خود، قوانین، مقررات و آینه های مدرسه
- ۲- تدوین «منتشر دانش آموزی مدرسه» برای تقویت روابط بین دانش آموزان و تلطیف فضای جو مدرسه
- ۳- همکاری و همکاری با مدیر مدرسه در تدوین برنامه سالانه مدرسه
- ۴- مشارکت و همکاری در اداره امور مدرسه و ارایه پیشنهاد برای بهبود آن
- ۵- توسعه فعالیت های گروهی دانش آموزان برای ایجاد نشاط و شادابی در مدرسه
- ۶- مشارکت در پیشنهاد انتخاب لباس و پوشش رسمی و ورزشی دانش آموزان
- ۷- بررسی عملکرد شورای دانش آموزی و تشکل ها و انجمن های زیر مجموعه
- ۸- مشارکت در نظرسنجی و ارزیابی عملکرد کارکنان و معلمان مدرسه
- ۹- بررسی و ارائه پیشنهاد به مدیر مدرسه جهت تشویق دانش آموزان فعال در امور اجرایی مدرسه
- ۱۰- انتخاب یکی از اعضا برای شرکت در جلسات شورای مدرسه، انجمن اولیا و مریبان و انتخابات شوراهای دانش آموزی منطقه
- ۱۱- ارایه پیشنهاد برای ارتقای کیفیت فعالیت های آموزشی تربیتی مدرسه (طرایحی های آموزشی و روش های تدریس، شیوه های ارزشیابی و فعالیت های فوق برنامه)
- ۱۲- جلب مشارکت دانش آموزان در فعالیت های محله و امور اجتماعی و عام المتنفعه
- ۱۳- همکاری و تعامل سازنده و مؤثر با سایر تشکل های دانش آموزی قانونی درون مدرسه
- ۱۴- مشارکت و حضور فعال در شناسایی و آموزش دانش آموزان دارای ضعف درسی
- ۱۵- مشارکت و همکاری در رفع مشکلات دانش آموزان در معرض آسیب های روانی - اجتماعی و دارای مشکلات خانوادگی و سایر موارد مشابه
- ۱۶- شناسایی مسائل و مشکلات و ارائه نظرها و پیشنهادها به آموزش و پژوهش از طریق مدیر مدرسه
- ۱۷- ارائه گزارش اقدامات و فعالیت های شورا هر دو ماه یکبار در مراسم آغازین مدرسه با هماهنگی مسئولین مدرسه

نکات ضروری در مورد شوراها و انجمن اولیا و مریبان مدرسه:

ماده ۲۳۵- مدت فعالیت شوراها و انجمن اولیا و مریبان مدرسه تا تشکیل شوراها و انجمن سال تحصیلی بعد خواهد بود.

ماده ۲۴۵- به غیر از موارد مندرج در این آینه نامه، تشکیل هرگونه انجمن و شورایی در مدرسه مجاز نیست.

تبصره ۵- انجمن‌ها و شوراهایی که براساس قوانین و مقررات عمومی کشور تشکیل می‌شوند، تابع مقررات خاص خود خواهند بود.

ماده ۲۵۵- مکاتبات یا هر نوع ارتباط شوراها و انجمن اولیا و مریبان با اشخاص حقیقی یا حقوقی خارج از مدرسه، فقط از طریق مدیر مدرسه انجام می‌گیرد.

ماده ۲۶۵- شوراها و انجمن اولیا و مریبان در چارچوب اختیارات قانونی خود مجاز به تصمیم‌گیری هستند. در صورتی که تصمیم‌های اتخاذ شده در انجمن اولیا و مریبان یا هر یک از شوراهای مدرسه با نظر مدیر مغایر باشد، موضوع از طریق مدیر مدرسه به اداره آموزش و پژوهش منعکس می‌شود و رأی و نظر رئیس اداره، لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۲۷۵- اعضای شوراهای مدرسه و انجمن اولیا و مریبان در قبال تصمیم‌های متخلده مسئولیت دارند و پاسخگو خواهند بود.

ماده ۲۸۵- استفاده از ظرفیت و خدمات اولیای دانش آموزان در مدرسه، افتخاری و رایگان، بدون دریافت حق‌الزحمه است و تعهدی برای آموزش و پژوهش از حیث استخدامی و مالی نخواهد داشت.

تبصره ۶- ادارات آموزش و پژوهش، انجمن اولیا و مریبان و شوراهای فعال مدارس را مورد تشویق قرار خواهند داد.

فصل سوم- مقررات دانش آموزی:

شرطی سنی ثبت‌نام

دوره ابتدایی

ماده ۲۹۵- حداقل سن ثبت‌نام در پایه اول دستان ۶ سال تمام است.

تبصره ۱- ثبت‌نام در پایه اول ابتدایی برای متولذین مهرماه با تشخیص شورای مدرسه مشروط به وجود ظرفیت و امکانات پذیرش، بلا مانع است.*

تبصره ۲- ثبت‌نام کودکان با حداقل ۶ سال تمام، الزاماً در پایه اول دستان صورت می‌گیرد و مراکز دوره پیش دستانی، مجاز به ثبت‌نام از آنها نیستند. در صورت تشخیص ولی و با درخواست کنی وی، ثبت‌نام از این قبیل کودکان در دوره پیش دستانی بلا مانع است.

* به منظور ایجاد زمانه لازم برای ثبت‌نام متولذین مهرماه در پایه اول ابتدایی، اجزای این تبصره بتوی سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ و بعد از آن نمکان پذیر است

شورای عالی آموزش و پرورش

W W W . S C E . I R

ماده ۳۰- حداکثر سن ثبت نام در پایه اول ابتدایی، در مناطق شهری ۸ سال تمام و در مناطق روستایی و عشایری ۱۰ سال تمام خواهد بود.

ماده ۳۱- حداکثر سن تحصیل در دوره ابتدایی در مدارس شهری ۱۴ سال تمام و در مدارس روستایی و عشایری ۱۵ سال تمام خواهد بود.

تبصره- حداقل سن ثبت نام دانش آموزان ایرانی در مدارس ایرانی خارج از کشور، تابع مقررات نظام آموزشی همان کشور خواهد بود.

دوره متوسطه

ماده ۳۲- حداکثر سن ثبت نام (ورود) در دوره اول متوسطه در مناطق شهری ۱۵ و در مناطق روستایی و عشایری ۱۶ سال تمام است. حداکثر سن ادامه تحصیل در مناطق شهری ۱۷ سال تمام و در مناطق روستایی و عشایری ۱۸ سال تمام خواهد بود.

ماده ۳۳- حداکثر سن ثبت نام (ورود) در دوره دوم متوسطه، ۱۸ سال تمام خواهد بود. حداکثر سن ادامه تحصیل، برای پسران (پارعایت قوانین و مقررات نظام وظیفه عمومی) ۲۰ سال تمام و برای دختران ۲۲ سال تمام خواهد بود.

بزرگسالان

ماده ۳۴- حداقل سن ورود به تحصیل در دوره اول متوسطه مدارس بزرگسالان و مدارس آموزش از راه دور ۱۵ سال تمام و در دوره دوم متوسطه مدارس بزرگسالان ۱۷ سال تمام و مدارس آموزش از راه دور ۱۸ سال تمام خواهد بود.

تبصره ۱- در شرایط خاص با مجوز کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش محل، به صورت موردی می توان از دانش آموزی که حداقل شرط سنی را ندارد، در مدارس بزرگسالان ثبت نام نمود.

تبصره ۲- دانش آموزی که شرایط سنی تحصیل در مدرسه روزانه را از دست می دهد، با هر سنی می تواند در مدرسه بزرگسالان، ایثارگران (پارعایت شرایط) یا آموزش از راه دور ثبت نام کند.

داوطلبان آزاد

ماده ۳۵- برگزاری ارزشیابی داوطلبان آزاد در دوره ابتدایی به استنای پایه ششم در داخل کشور مجاز نیست. حداقل سن برای ثبت نام در ارزشیابی پایه ششم ۱۵ سال تمام است و برای شرکت در ارزشیابی مذکور نیازی به ارائه مدارک قبولی سنت از خواهد بود. در دوره اول و دوم متوسطه، به ترتیب شرط سنی حداقل ۱۶ و ۱۷ سال خواهد بود و ارائه کارنامه قبولی پایه قبل، ضروری است.

تبصره ۱۵- حداقل سن برای ثبت نام در ارزشیابی داوطلبان آزاد دوره اول متوسطه (طرح جامع)، ۱۸ سال تمام است. دارندگان کارنامه قبولی پایه ششم ابتدایی با رعایت شرط سنی فوق می توانند بدون ارائه مدرک قبولی پایه های هفتم و هشتم، در امتحانات پایان دوره اول متوسطه (جامع) به صورت داوطلب آزاد شرکت کنند.

تبصره ۲۵- دارندگان گواهی نامه دوره سوادآموزی و انتقال از نهضت سوادآموزی با رعایت شرایط سنی می توانند به ترتیب در پایه چهارم ابتدایی و پایه هفتم مدارس روزانه ثبت نام کنند و ادامه تحصیل دهند.

ثبت نام و ادامه تحصیل

ماده ۳۶۵- ملاک محاسبه سن دانش آموز برای ثبت نام، روز اول مهر ماه، خواهد بود.

تبصره - چنانچه دانش آموز در نظام آموزشی تحصیل کرده است که مطابق آن نظام، سن شروع تحصیل رسمی، از ۵/۵ سالگی مجاز بوده است، شرط حداقل سن برای ورود به مدرسه ایرانی، همان ۵/۵ سال خواهد بود.

ماده ۳۷۵- ملاک تعیین شهر و روستا برای رعایت حداقل سن مجاز ثبت نام، بر اساس قانون تقسیمات کشوری خواهد بود. چنانچه برخی از روستاهای در طول سال تحصیلی به محدوده شهری منضم شوند، ادامه تحصیل دانش آموزان آن مناطق، تا پایان آن دوره تحصیلی، مطابق شرایط سنی روستا خواهد بود.

ماده ۳۸۵- در هر یک از دوره های تحصیلی، دو سال به حداقل سن دانش آموزان مشمول آموزش فراغت که در مدارس پذیرای تحصیل اشتغال دارند؛ اختلاف می شود.

ماده ۳۹۵- شرایط سنی ثبت نام و ادامه تحصیل دانش آموزان با نیازهای ویژه در تمام دوره های تحصیلی در مدارس استثنایی، تابع مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۴۰- برگزاری آزمون ورودی، مصاحبه و تعیین شرط معدل برای ثبت نام دانش آموزان در مدارس دولتی جزء در مواردی که مخصوص خاص (از قبیل مدارس استعدادهای درختان، نمونه دولتی، هیئت امنایی، وابسته) وجود دارد و هنرستانها (برای انتخاب رشته) ممنوع است و باید هیچ دانش آموزی به هر دلیلی از ثبت نام و تحصیل محروم شود.

تبصره - شرایط مصاحبه و آزمون ورودی در برخی از رشته های شاخه های فنی و حرفه ای و کار دانش توسط شورای مدرسه تعیین و با اطلاع اداره آموزش و پژوهش، اجرا می شود.

ماده ۴۱- ثبت نام دانش آموزان در نزدیک ترین مدرسه به محل سکونت آنان، در اولویت خواهد بود و ثبت نام از دانش آموزانی که والدین آنان هردو شاغل هستند، در مدرسه نزدیک به محل کار پدر یا مادر، بلامانع است.

ماده ۴۲- حضور یکی از والدین (پدر یا مادر) یا قیم / سرپرست قانونی همراه دانش آموز در زمان ثبت نام در هر یک دوره های تحصیلی ضروری است. در موارد استثناء به تشخیص مدیر مدرسه، ثبت نام دانش آموز بدون حضور والدین یا سرپرست قانونی بلامانع است.

ماده ۴۳- آموزش و تحصیل، حق قانونی کودکان است. مدرسه موظف است نسبت به ثبت نام از کودکان و دانش آموزان لازم التعلیم برای مقررات اقدام کند. «هر یک از والدین، اولیا یا سپرستان قانونی دانش آموز و اشخاصی که مسئولیت نگهداری، مراقبت و تربیت وی را به عهده دارند نمی توانند از ثبت نام وی امتیاع کنند یا به هر نحوی از تحصیل او جلوگیری کنند»^۷

ماده ۴۴- برای هر دانش آموز پرونده تحصیلی (ترجمه الکترونیکی) تشکیل می شود که باید حاوی اطلاعات و مستندات زیر باشد:

- مشخصات هویتی (شناسنامه / کارت ملی) (استعلام الکترونیکی هویت از طریق سامانه سازمان ثبت احوال کشور)
- کارنامه ها و گواهی نامه های تحصیلی (به استثنای پایه اول)
- شناسنامه سلامت
- عکس
- کاربرگ سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی نوآموزان بدو ورود به دیستان
- فرم اطلاعات فردی و خانوادگی
- نمونه گ تتعهد دانش آموز و ولی قانونی وی به رعایت مقررات انتظامی مدرسه
- سوابق مشاوره ای (تحصیلی، تربیتی و شغلی) و برگ هدایت تحصیلی پایه نهم
- رای یا نامه از مراجع ذی صلاح (در موارد خاص از قبیل دانش آموزان فاقد مدارک هویتی، فوت پدر، متارکه و طلاقی والدین، حضانت)

تبصره- افرادی که با استفاده از ارزشیابی مدارک تحصیلی خارجی یا برابر مقررات با شرکت در امتحان تعیین پایه، مجاز به ادامه تحصیل می شوند، نیاز به کارنامه تحصیلی سنت از قبل ندارند.

ماده ۴۵- مدیر مدرسه می تواند در موارد استثناء از دانش آموزی که فاقد مدارک هویتی و تحصیلی است (با اخذ تعهد کتبی از ولی وی مبنی بر ارائه مدارک مربوط)، به صورت مشروط حداقل برای مدت یک ماه ثبت نام کند. ادامه تحصیل این قبیل دانش آموزان در صورت عدم ارائه مدارک هویتی و تحصیلی، با موافقت کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش تا پایان دوره اول متوسطه، بلامانع خواهد بود و در هر صورت، دانش آموز موظف است برای ثبت نام قطعی و درج مشخصات وی در دفتر آمار، مدارک هویتی و تحصیلی خود را به مدرسه تسلیم کند.

^۷ قانون حفایت از اتفاق و تحویل اسناد مذوب جلسه ۹۹/۲/۲۲ مجلس شورای اسلامی

ماده ۴۶- مدیر مدرسه موظف است با همکاری سایر عوامل اجرایی، حداکثر تا یک ماه پس از شروع سال یا نیمسال تحصیلی، بروندۀ دانش آموزان را بررسی و چنانچه در مواردی عدم رعایت قوانین و مقررات مشاهده شد نسبت به رفع نقص اقدام کند.

تبصره- اگر بعد از گذشت یک ماه از شروع سال تحصیلی مشخص شود نقص بروندۀ یا ثبت‌نام دانش آموز بر خلاف مقررات، مربوط به همان سال یا سال‌های قبل می‌باشد، مدیر مدرسه باید وضعیت تحصیلی دانش آموز را به منظور طرح در کمیسیون خاص به اداره آموزش و پژوهش گزارش کند. در این گونه موارد اداره آموزش و پژوهش موظف است در اسرع وقت نسبت به موضوع رسیدگی و اقدام کند.

ماده ۴۷- مدیر مدرسه موظف است ضمن رصد ادامه تحصیل دانش آموزان خود در سال بعد یا دوره تحصیلی بعد، کودکان لازم‌التعلیم بازمانده از تحصیل را در محدوده مدرسه خود با استفاده از منابع اطلاعاتی (از جمله سازمان بهزیستی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ...)، شناسایی و مراتب را برای اقدام لازم به اداره آموزش و پژوهش گزارش نماید.

ماده ۴۸- حضور و استفاده از کلاس درس، به صورت مستمع آزاد ممنوع است.

تبصره- دانش آموزی که به ضرورت در محلی غیر از محل ثبت‌نام خود بسر می‌برد، می‌تواند با ارائه مستندات مربوط و گواهی اشتغال به تحصیل از مدرسه مبدأ، در یکی از مدارس مقصد به صورت موقت، ادامه تحصیل دهد. شرکت در ارزشیابی نوبت‌های اول و دوم به صورت مبهمان در مدرسه مقصد بلامانع است. صدور هر گونه مدرک تحصیلی به عهده مدرسه مبدأ است.

ماده ۴۹- ثبت‌نام مجدد دانش آموزان غیرمشمول نظام وظیفه که ترک تحصیل کردند، با رعایت شرایط منی در پایه تحصیلی مربوط بلامانع است. ثبت‌نام دانش آموز پسری که به سن مشمولیت مقرر در قانون نظام وظیفه عمومی می‌رسد، تابع مقررات و شیوه‌نامه‌هایی است که با هماهنگی نظام وظیفه از طریق وزارت آموزش و پژوهش ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱- دانش آموزان پسری که در حین تحصیل سن آنان به ۲۰ سال تمام می‌رسد برابر مقررات صرفاً تا پایان آن سال/ نیم سال/ دوره تایستانی، مجاز به ادامه تحصیل خواهند بود.

تبصره ۲- شرکت در امتحانات داوطلبان آزاد، از نظر مقررات نظام وظیفه، ترک تحصیل تلقی می‌شود و به آنان، معافیت تحصیلی تعلق نمی‌گیرد.

شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

ماده ۵۰- ثبات مجدد دانش آموز در همان پایه‌ای (در دوره دوم متوسطه، متناظر با رشته تحصیلی قبلی) که فیول شده است. (به استثنای دانش آموزان موضوع تبصره ۲ ماده ۸۸ آینه نامه آموزشی روزانه و فارغ‌التحصیلان دوره دوم متوسطه) با رعایت سایر شرایط، صرفا در مدارس غیردولتی یا به صورت داوطلب آزاد، مجاز است.

ماده ۵۱- وقفه تحصیلی^۱ و غیبت موجه ترک تحصیل محسوب نمی‌شود.

تبصره ۱- تشخیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت دانش آموز، کمتر از یک ماه با مدیر مدرسه و یشن از یک ماه با شورای مدرسه است. لازم است مدارک و مستندات غیبت دانش آموز به همراه نظر مدیر در پرونده وی نگهداری شود.

تبصره ۲- غیبت غیرموجه سه ماه متولی و بیشتر دانش آموزان مشمول، از نظر مقررات نظام وظیفه ترک تحصیل^۲ تلقی می‌شود. مدیر مدرسه موظف است مراتب ترک تحصیل آنها را سازمان نظام وظیفه عمومی اعلام کند.

ماده ۵۲- حداقل تعداد سال‌های تکرار پایه مجاز در هر پایه تحصیلی، در دوره ابتدایی و دوره اول متوسطه و پایه دهم دوره دوم متوسطه (دانش آموزان موضوع تبصره ۲ ماده ۸۸ آینه نامه آموزشی روزانه و همچنین موضوع ماده ۵۰ آینه نامه) دو سال خواهد بود. دانش آموزان دوره ابتدایی و دوره اول متوسطه با رعایت شرایط سنتی، می‌توانند برای سومین سال در همان پایه، ثبات نام کنند و ادامه تحصیل دهند.

تبصره ۳- حداقل تعداد سال‌های تکرار پایه مجاز دانش آموزان بانیازهای ویژه (مدارس استثنایی)، در هر پایه تحصیلی در دوره‌های پیش‌دبستان و ابتدایی، سه سال و دوره اول متوسطه دو سال خواهد بود.

ماده ۵۳- ثبات نام از دانش آموزان اتباع خارجی مقیم ایران مطابق شیوه‌نامه مربوط و بر اساس مدارک هویتی و اقامتی معترض صورت می‌پذیرد.

تعیین پایه

ماده ۵۴- پایه تحصیلی دانش آموزی که به دلیل عدم دسترسی به مدرسه، بیماری، بی‌سربرستی، بی‌دستبرستی و مشکلات حاد خانوادگی نتوانسته به موقع وارد مدرسه شود یا وقفه‌ای در ادامه تحصیل وی ایجاد شده است در دوره ابتدایی با ارائه مدارک و مستندات معترض به تشخیص مدیر مدرسه و رعایت حداقل سن متعارف تحصیل (برای پایه‌های اول تا ششم به ترتیب ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ سال تمام) در اولین فرصت با بررسی‌های انجام شده از سوی معلم مربوط تعیین می‌شود.

^۱- وقت تحصیل به موارد احتراقی می‌تواند که دانش آموز نس از ثبات نام به دلایل موجه نتواند در واحد آموزنی ائمه تحصیل دهد و در انتقالات ثبت دوم و تهریز ماه هیچ یک از دروس برآن نکند.

^۲- ترک تحصیل به پلک از موارد ذیل احتراقی می‌شود:

الد) دانش آموز در هیچ مدرس ای نسبت نام تکریه باشد
ب) دانش آموز بنای درخواست خود در صورت داشتن حداقل ۱۶ سال نتما و با ولی خود از ادامه تحصیل انصراف دهد
ج) دانش آموز بر این مدارک از تحصیل در واحد آموزنی محروم شده باشد.

تبصره ۵- در صورت عدم کسب شرایط قبولی در ارزشیابی تعیین پایه، از دانش آموز در پایه پایین تر، ارزشیابی به عمل می آید.

ماده ۵۵- هر گونه فعالیت آموزشی و پژوهشی از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی (موسات، مراکز، نهادها و...) که منجر به عدم ثبت نام و حضور دانش آموز در مدرسه شود، ممنوع است و با مختلفین برابر قوانین و مقررات، رفتار خواهد شد.

تبصره ۵- دانش آموزانی که در مراکز غیر مجاز تحصیل کرده اند، تعیین پایه نخواهد شد و ثبت نام و ادامه تحصیل آنان با رعایت حداقل شرط سنی دوره ابتدایی و بر اساس سوابق و آخرین کارنامه تحصیلی، مجاز خواهد بود.

ماده ۵۶- پایه تحصیلی دانش آموزی که به دلیل عدم دسترسی به مدرسه یا بیماری نتوانسته اند به موقع وارد مدرسه شود یا در ادامه تحصیل وی، وقفه و فاصله ای ایجاد شده است، در دوره های اول و دوم متوسطه با رعایت حداقل سن متعارف تحصیل و ازانه مدارک و مستندات معتبر (فوت یا جدایی والدین و...) به تشخیص مدیر مدرسه و با برگزاری ارزشیابی تعیین پایه (در ارزشیابی های داخلی در اولین فرصت و در ارزشیابی های هماهنگ در اولین نوبت رسمی) توسط معلمان دروس مربوط و تایید مدیر مدرسه، تعیین می شود.

تبصره ۵- سن متعارف تحصیل در دوره اول متوسطه برای پایه های هفتم، هشتم و نهم ۱۲، ۱۳ و ۱۴ سال تمام و در دوره دوم متوسطه برای پایه های دهم و یازدهم ۱۵ و ۱۶ سال تمام) خواهد بود.

تبصره ۲۵- تعیین پایه در دوره اول متوسطه منوط به داشتن کارنامه قبولی پایه ششم و در دوره دوم متوسطه منوط به داشتن کارنامه های قبولی پایه های ششم و نهم خواهد بود.

تبصره ۳۵- در دوره متوسطه، ارزشیابی تعیین پایه به صورت یک نوبتی برگزار می شود. مواد ارزشیابی و شرایط قبولی، مالند داوطلبان آزاد خواهد بود. در صورت عدم کسب شرایط قبولی در ارزشیابی تعیین پایه، از دانش آموز در پایه پایین تر، ارزشیابی به عمل می آید.

تبصره ۴- نمرات قبول شدگان در ارزشیابی تعیین پایه، در کارنامه دانش آموز ثبت و پس از امضای مهر مدیر در پرونده تحصیلی وی نگهداری می شود. در ثبت نام از این قبیل دانش آموزان در پایه بالاتر، توضیح لازم در متون ملاحظات دفتر آمار داده شود.

انتقال دانش آموزان:

ماده ۵۷۵- انتقال دانش آموزان در طول سال تحصیلی از یک مدرسه به مدرسه دیگر در همان منطقه در صورت موافقت مدیر مدرسه مقصد با رعایت سایر مقررات و از یک منطقه و ناحیه به سایر مناطق و نواحی آموزش و

شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

پژوهش (داخل و خارج استان) در صورت موافقت اداره آموزش و پژوهش مقصد، تا یکماه قبل از شروع ارزشیابی پایانی (در نظام سالی، امتحانات آخر سال و در نظام نیم سالی واحدی امتحانات پایان نیم سال)، بلامانع خواهد بود.

تبصره ۱- با توجه به اعمال سهمیه مناطق در کنکور سراسری، انتقال دانش آموزان دوره دوم متوجه به صورت پایانی و متولی در سه پایه تحصیلی دهم، یازدهم و دوازدهم، از منطقه یک به منطقه دو و سه یا از منطقه دو به منطقه سه مجاز نخواهد بود.

تبصره ۲- در صورتی که محل اقامت ولی یا سرپرست دانش آموزی در پایه دوازدهم، تغییر یابد، دانش آموز می تواند به صورت میهمان (با اخذ معرفی نامه عکس دار حاوی مشخصات و پایه و رشته تحصیلی صادره از مدرسه مبدأ) و تأیید انتقال ولی دانش آموز توسط اداره آموزش و پژوهش همان منطقه، با همراه داشتن مدارک لازم مبنی بر انتقال ولی خود، به اداره آموزش و پژوهش محل سکونت جدید مراجعه و در صورت دایر بودن رشته تحصیلی مورد نظر، با معرفی آن اداره، ضمن استفاده از کلاس های درس در امتحانات داخلی یا امتحانات نهایی برابر مقررات شرکت کند. نمره نوبت دوم (خردادماه) چنین دانش آموزی، از سوی اداره آموزش و پژوهش منطقه جدید به اداره آموزش و پژوهش قبلي ارسال می شود تا به مدرسه ای که دانش آموز در آن تحصیل می کرده است، ابلاغ شود. برای این دانش آموزان، بر اساس نمرات ماخوذه (در مقصد) و نمره پایانی نوبت اول و نمره ارزشیابی مستمر نوبت دوم و رعایت سایر مقررات، اعلام نتیجه می شود.

تبصره ۳- اصلت و صحت مدارک و سوابق تحصیلی دانش آموزان در دوره های اول و دوم متوجه به منتصف انتقال از یک مدرسه به مدرسه دیگر (در داخل منطقه/ شهرستان، استان یا خارج از استان) هستند، باید پس از بررسی صحت و سقم در سامانه های دانش آموزی منطقه، به تأیید اداره آموزش و پژوهش مربوط بررسد. مدیر مدرسه مقصد، موظف است پس از ثبت نام از دانش آموز، صحت مدارک تحصیلی وی را حداقل ظرف مدت یک هفته، به صورت محترمانه از طریق اداره آموزش و پژوهش مربوط، استعلام کند و اداره آموزش و پژوهش و مدیر مدرسه مبدأ هم موظف است حداقل ظرف مدت یک ماه به این استعلام پاسخ دهد.

تبصره ۴- مدیر مدرسه مقصد باید سوابق و مدارک تحصیلی دانش آموزان انتقالی را از مدرسه مبدأ درخواست نماید. مدیر مدرسه مبدأ باید پرونده تحصیلی و نمره های ارزشیابی این گونه دانش آموزان را بالا فاصله و حداقل نهاید. مدیر مدرسه مبدأ پس از انتقال دانش آموز، به مدرسه جدید، ارسال نماید.

تبصره ۵- در سال نخست پذیرش، انتقال دانش آموزان بین مدارس استعدادهای درختان یک شهرستان، ممنوع است. پس از یکسال تحصیل، انتقال دانش آموزان بین مدارس استعدادهای درختان، در صورت دارا بودن نمره آزمون ورودی در سطح حداقل نمره مدرسه مقصد و وجود ظرفیت خالی در آن مدرسه در داخل استان، با موافقت

اداره کل آموزش و پژوهش استان و از یک استان به استان دیگر، با موافقت اداره کل آموزش و پژوهش استان مقصد، مجاز خواهد بود.

ماده ۵۸- انتقال دانش آموزان مدارس بزرگ‌سالان به مدارس روزانه منوط به گذراندن تمامی دروس یک پایه تحصیلی و داشتن شرط سنی و سایر ضوابط ثبت نام در مدارس روزانه است.

ماده ۵۹- انتقال دانش آموزان مدارس روزانه به مدارس بزرگ‌سالان تا یک ماه قبل از برگزاری ارزشیابی پایانی نیمسال اول یا دوم یا رعایت سایر شرایط، بلامانع است.

ماده ۶۰- انتقال دانش آموزان موضوع تبصره ماده ۳۱ آین نامه به مدارس داخل کشور، در صورتی مجاز است که پایه اول دبستان را در مدارس ایرانی خارج از کشور گذرانده باشدند. در صورت ضرورت، انتقال این دانش آموزان به مدارس داخل کشور، قبل از پایان سال تحصیلی با تأیید شورای مدرسه، بلامانع است.

ماده ۶۱- دانش آموزی که به منطقه آموزشی دیگری منتقل می‌شود که رشته تحصیلی وی وجود ندارد، می‌تواند بدون شرکت در ارزشیابی تغییر رشته، در یکی از رشته‌های موجود در شاخه تحصیلی خود ثبت نام کند و ادامه تحصیل دهد و دروس مربوط به تغییر رشته را تا پایان دوره تحصیلی بگذراند.

تسهیلات ویژه برای دانش آموزان:

ماده ۶۲- دانش آموزانی که ضعف بینایی یا شنوایی دارند باید در ردیف‌های مناسب کلاس قرار گیرند و در مورد دانش آموزانی که با دست چپ می‌نویستند باید هیچ گونه ممانعتی به عمل آید و پیش‌بینی محل مناسب برای نشستن و تأمین شرایط مناسب برای آنها باید مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۶۳- دانش آموزانی که به دلایل موجه از قبیل شرکت در المپیادها، مسابقات ورزشی و دوره‌های آموزشی مربوط و سفرهای زیارتی خارج از کشور به تشخیص گمی‌سیون خاص اداره آموزش و پژوهش، موفق به شرکت در ارزشیابی دروس نهایی دوره دوم متوسطه نمی‌شوند، می‌توانند در نوبت ارزشیابی بعدی شرکت کنند. قبولی آنان به عنوان قبولی در امتحانات نوبت قبل محسوب خواهد شد.

ماده ۶۴- غیت دانش آموزان شرکت کننده در سفرهای زیارتی خارج از کشور و مسابقات قرآنی، فرهنگی هنری، علمی، مهارتی و ورزشی واردی آن در سطح ملی و بین‌المللی، از کلاس درس موجه تلقی می‌شود.

ماده ۶۵- دانش آموزانی که در مسابقات کشوری و بین‌المللی واردی آن شرکت می‌کند اجازه دارند در ارزشیابی داخلی علاوه بر نوبت‌های خرداد و شهریورماه، همراه غایبین موجه همان سال تحصیلی در ارزشیابی درس یا دروسی که نمره قبولی کسب نکرده‌اند شرکت کنند.

ماده ۶۶- دانش آموزان شرکت کننده در مسابقات کشوری و اردبیل آن می توانند با اخذ معرفی نامه عکس دار از مدرسه مربوط و همراه داشتن مدارک لازم مبنی بر شرکت در اردو و مسابقه، به اداره آموزش و پژوهش محل برپایی اردو و مسابقه (مقصد) مراجعه و در صورت دایر بودن رشته تحصیلی مورد نظر در ارزشیابی داخلی یکی از مدارس شرکت نمایند. نمره های این قبیل دانش آموزان پس از تأیید اداره آموزش و پژوهش مقصد به اداره آموزش و پژوهش مبدأ برای درج در کارنامه ها و اعلام نتیجه، به مدرسه ذی ربط ارسال می شود.

ماده ۶۷- دانش آموزانی که یکی از بستگان درجه اول آنها در طول سال تحصیلی شهید، اسیر یا مفقود می گردد و همچنین دانش آموزانی که یکی از بستگان درجه اول آنها در فاصله یک ماه قبیل از آغاز ارزشیابی خرداد یا شهریور ماه فوت می شود، در صورت عدم کسب نمره قبولی در درس یا دروس مربوط، می توانند علاوه بر نوبت های ارزشیابی مذکور در یک نوبت ارزشیابی دیگر همراه با غایبی موجه، شرکت کنند.

تبصره - مفاد این ماده شامل دروس نهایی دوره متوسطه نمی شود.

ماده ۶۸- دانش آموزانی که ارزشیابی آنان به علل مختلف از قبیل حوادث غیر مترقبه، بلایای طبیعی برگزار نشده یا اوراق ارزشیابی آنان مفقود یا معدوم شده، در ارزشیابی داخلی با مجوز شورای مدرسه و در ارزشیابی هماهنگ با تأیید کمیسیون خاص منطقه، می توانند در اولین فرصت وحداکثر تا یک ماه پس از پایان ایام ارزشیابی در ارزشیابی مجدد شرکت نمایند.

تبصره - در مورد ارزشیابی دروس نهایی، صدور مجوز و تعیین نوبت ارزشیابی با هماهنگی مرکز سنجش آموزش و پژوهش به عهده کمیسیون خاص آموزش و پژوهش استان خواهد بود.

ماده ۶۹- دانش آموزان ازدواج کرده می توانند با رعایت شرائط دانش آموزی و اصول اخلاقی و تربیتی با دیگر دانش آموزان مانند سایرین در مدارس روزانه ثبت نام و به تحصیل ادامه دهند.

تبصره - در صورتی که به تشخیص شورای مدرسه، مفاد این ماده از سوی دانش آموز رعایت نشود، ادامه تحصیل وی به یکی از روش های زیر امکان پذیر خواهد بود:

۱- بدون حضور در کلاس، در ارزشیابی های پایان هر نوبت شرکت نمایند.

۲- در مدارس بزرگسالان، آموزش از راه دور یا داوطلب آزاد، با رعایت قوانین و مقررات، تحصیل نماید.

ماده ۷۰- دانش آموز دوره اول متوسطه که به دلایل مختلف از قبیل عدم دسترسی به مدرسه، تکراریا و وقته تحصیلی در شرایط سنی بالاتر از سن متعارف پایه تحصیلی خود قرار دارد، می تواند در صورت قبولی در ارزشیابی خردادمه با حداقل معدل کل ۱۴، در شهریور ماه همان سال تحصیلی در ارزشیابی پایه بالاتر در مدارس قبلی یا مدارس

جدیدی که برای ادامه تحصیل ثبت نام کرده است به صورت یک نوبتی شرکت کند و در صورت احراز شرایط قبولی، به پایه بعدی ارتقا باید.

ماده ۷۱- در دوره ابتدایی دانش آموزی می تواند از مقاد ماده فوق استفاده کند که در ارزشیابی نوبت خردادماه، در تمامی دروس، رتبه (مقیاس) «خوب» را کسب نموده باشد. فهرست دانش آموزان پایه ششم ابتدایی که در خردادماه شرایط استفاده از ماده فوق را کسب می کنند از طریق مدرسه به اداره آموزش و پژوهش ارسال تا تمهید مقدمات ثبت نام و شرکت آنان در امتحانات شهریورماه پایه هفتم در یکی از مدارس دوره اول متوجه فراهم گردد.

تبصره ۱- کارت نامه و دفتر امتحانات برای شرکت کنندگان در امتحانات شهریورماه به صورت یک نوبتی تنظیم گردد و برای آنان نمره انضباط منظور نشود.

تبصره ۲- داوطلبان آزاد پایه ششم ابتدایی و دوره اول متوجه و دانش آموزان مدارس دوره اول متوجه بزرگسالان و آموزش از راه دور، مجاز به استفاده از مقاد این ماده نخواهند بود.

تبصره ۳- شرایط قبولی در ارزشیابی شهریورماه در دوره ابتدایی و دوره اول متوجه همانند شرایط مندرج در آین نامه های مربوط خواهد بود.

تبصره ۴- غایبین موجه دوره اول متوجه در ارزشیابی شهریورماه می توانند در امتحانات داخلی با تأیید شورای مدرسه و در امتحانات هماهنگ یا تأیید کمیسیون خاص اداره آموزش و پژوهش در ارزشیابی غایبین مجاز شرکت نمایند.

مقررات انصباطی و وظایف دانش آموزان:

ماده ۷۲- مقررات انصباطی دانش آموزان با توجه به موارد زیر توسط شورای مدرسه با مشارکت و همکاری شورای دانش آموزان، تدوین و ابلاغ می شود. رعایت این مقررات برای دانش آموزان الزامی است.

۱- رعایت احکام دینی و شرعی و داشتن حسن رفتار و اخلاق

۲- رعایت شنوتات دانش آموزی (ادب و احترام نسبت به مدیر، معلم، کارکنان و سایر دانش آموزان، بهداشت فردی و عمومی و نظافت کلاس و مدرسه)

۳- رعایت مقررات آموزشی تربیتی (حضور به موقع در مدرس و کلاس درس، خروج به موقع از مدرس و کلاس درس، انجام درست تکالیف درسی و خودداری از خرید و فروش غیرمجاز در مدرس)

تبصره ۱- حضور در مدرس در غیرساعات مقرر برای استفاده از زمین ورزش، آزمایشگاه، کتابخانه، فعالیت های پژوهشی و ... منوط به اجازه کنی و لی دانش آموز و موافقت مدیر و به سپرستی او یا یکی از کارکنان مدرسه مجاز خواهد بود.

- تبصره ۲۵**- دانش آموزان می توانند در چارچوب وظایف خود و با تایید شورای مدرسه و با نظارت مدیر مدرسه، بر این شیوه نامه های مربوط نسبت به خرید و فروش محصولات و دست ساخته های خود اقدام کنند.
- ۴- پرهیز از همراه آوردن اشیا گران بها و وسائل غیر مرتبط با امور تحصیلی به مدرسه
  - ۵- اهتمام در حفظ و نگهداری اموال، تجهیزات و ساختمان مدرسه.

تبصره ۳- چنانچه دانش آموزی به وسائل و ساختمان مدرسه، کارکنان یا سایر دانش آموزان خسارت وارد آورد، با تشخیص مدیر مدرسه باید خسارت توسط دانش آموز یا ولی وی جبران شود.

ماده ۷۳- مدیر مدرسه موظف است در مواردی که دانش آموز تأخیر ورود مکرر یا غیبت غیر موجه داشته باشد، مراتب رایه اطلاع ولی وی برساند.

ماده ۷۴- غیبت و تأخیر غیر موجه ورود دانش آموز در دفتر انتظامی (شایستگی های تربیتی) ثبت و در ارزیابی انضباط لحظه می شود. در صورت تأخیر ورود مکرر یا غیبت بیش از حد، مدیر مدرسه موظف است یا نظر شورای مدرسه تصمیم مقتضی اتخاذ نماید و مراتب را کتابه ولی دانش آموز ابلاغ کند.

تشویق و آگاهی بخشی (تبیه):

ماده ۷۵- مدیر مدرسه باید برای تقویت رفتارهای مطلوب و ترغیب دانش آموزان به انجام صحیح وظایف خویش برنامه هایی را تهیه و با تایید شورای مدرسه اجراء کند.

اصول حاکم بر برنامه های تشویق مدرسه عبارت است از:

- ۱- جو حاکم بر مدرسه باید حامی ایجاد احساس موفقیت درونی و دریافت تایید محبطی برای تمامی دانش آموزان باشد.
- ۲- از دامن زدن به جو رقابتی در مدرسه، بر جسته و متمایز کردن تعدادی از دانش آموزان، ایجاد احساس موفقیت برای گروهی از دانش آموزان به قیمت ایجاد شکست در گروه دیگر (جز در مسابقات ورزشی) یه ویژه در دوره ابتدایی باید اجتناب شود.

۳- بجای حاکم کردن جو مقایسه و رقابت، باید دانش آموزان بر اساس میزان دست یابی به سطوح مورد انتظار مدرسه، تایید و تشویق شوند، به گونه ای که امکان تشویق تمام دانش آموزان یک کلاس یا مدرسه وجود داشته باشد.

۴- نوع تشویق باید به گونه ای باشد که دانش آموز، علت تشویق خود را به فعالیت و تلاش خود استاد و ارجاع دهد و به احساس رضایت مندی درونی ناشی از حسن علمکرد خود دست باید.

ماده ۷۶- روش های تشویق به کار گرفته شده باید به گونه ای باشد که زمینه های استمرار و تقویت رفتارهای مطلوب را در دانش آموزان فراهم نماید.

- ۱- بیان جملات تأیید کننده توسط مریان در موقعیت‌های مناسب برای تقویت رفتار
- ۲- تشویق شفاهی در کلاس درس در حضور تمام دانش آموزان
- ۳- تشویق شفاهی در مراسم آغازین در حضور تمام دانش آموزان
- ۴- تشویق کنی و شفاهی در کلاس و اعلام آن به ولی دانش آموز
- ۵- اعطای مسئولیت
- ۶- اعطای نشان مدرسه

ماده ۷۷- در تشویق دانش آموزان رعایت موارد زیر الزامی است:

- ۱- افزایش انگیزه درونی برای تقویت رفتار دانش آموز
- ۲- توسعه تلاش و کوشش و جدیت در انجام وظایف و مسئولیت‌ها
- ۳- توجه به میزان پیشرفت دانش آموز در مقایسه با وضع قبلی وی
- ۴- توجه به وجود شواهد کافی برای اعمال تشویق (برای ذینفع و سایر دانش آموزان)
- ۵- توجه به انواع تشویق‌های مادی، روانی، اجتماعی و آموزشی مناسب با سن و ذوق دانش آموز
- ۶- توجه به عدالت در تشویق دانش آموزان
- ۷- توجه به روش‌های صحیح اعمال تشویق به منظور جلوگیری از تحقیر، طرد یا حذف سایر دانش آموزان
- ۸- توجه به رعایت ترتیب و تدریج در اعمال تشویق.

ماده ۷۸- دانش آموز موظف است ضوابط و مقررات مدرسه (اعم از منشور اخلاقی مدرسه، منشور دانش آموزی و مقررات انصباطی و وظایف دانش آموزی) را رعایت کند. دانش آموزاتی که راهنمایی‌ها، مشاوره‌ها و چاره‌جویی‌های مدرسه در چارچوب نظام ترغیب و تشویق و تنبیه در آن‌ها مفید و مؤثر واقع نگردد، با رعایت تناسب با نوع تخلف، با روش‌های زیر با آنان رفتار می‌شود:

- ۱- تذکر و اخطار شفاهی به طور خصوصی.
- ۲- دعوت از ولی دانش آموز و توجیه جهت پی‌گیری موضوع
- ۳- اخطار کنی و اطلاع به ولی دانش آموز
- ۴- تغییر کلاس، در صورت وجود کلاس‌های متعدد در یک پایه با اطلاع ولی دانش آموز
- ۵- اخراج موقت از مدرسه با اطلاع قبلی ولی دانش آموز، حداقل برای مدت سه روز
- ۶- انتقال به مدرسه دیگر.

دوره‌ی عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

ماده ۵-۷۹- اعمال بندهای ۱، ۲ و ۳ حسب مورد بر عهده مدیر و معلم مربوط و بندهای ۴ و ۵ با موافقت شورای مدرسه بر عهده مدیر است. در مورد بند ۶ پس از تایید شورای مدرسه و ارجاع موضوع به اداره آموزش و پژوهش منطقه، هسته مشاوره/ کارشناسی مشاوره، موظف است حداقل ظرف یک هفته بررسی‌های لازم را انجام و نظر خود را به رئیس اداره آموزش و پژوهش منطقه اعلام نماید. در صورتی که نظر هسته مشاوره/ کارشناسی مبنی بر انتقال دانش آموز به مدرسه دیگر باشد، اخذ موافقت رئیس اداره آموزش و پژوهش منطقه، الزامی است. هسته مشاوره/ کارشناسی مشاوره موظف است بر فرایند انتقال دانش آموز، نظارت کند.

تبصره- در مواردی که به دلیل نبود مدرسه یا رشته تحصیلی در منطقه، امکان انتقال دانش آموز میسر نباشد یا دانش آموز موضوع بند ۶، مرتكب تکرار تخلف شود، اداره آموزش و پژوهش منطقه با رعایت مصالح دانش آموز و شرایط و اقتضایات منطقه، تصمیم مناسب را اتخاذ و اجرا می کند.

ماده ۸۰- در اعمال روش‌های آگاهی بخشی (تبصره) دانش آموزان، توجه به موارد زیر الزامی است:

۱- توجه به نقش روشنگرانه و آگاه کنندگی تبیه

۲- توجه به شرایط جسمی و روانی، سنتی، خانوادگی و اجتماعی دانش آموز

۳- تناسب بین روش تبیه با تخلف دانش آموز

۴- رعایت ترتیب و تدریج در اعمال تبیه (آگاهی بخشی)

۵- وضوح خیرخواهی مدرسه برای دانش آموز و ولی وی

۶- اجرایی به موقع تبیه و وجود فاصله زمانی منطقی بین وقوع تخلف و اجرای تبیه

۷- ارائه شیوه‌های جبران تخلف به دانش آموز برای جبران خطأ و تخلف خود

۸- حفظ آبرو و کرامت انسانی دانش آموز

۹- آگاه کردن دانش آموز نسبت به نتایج نامطلوب رفتار خویش برای اصلاح آن

۱۰- عدم تبعیض و استثناء بین دانش آموزان در اعمال تبیه

ماده ۸۱- تبیه بدنی دانش آموز و سوء‌رفتار^۱ با اوی به هر دلیل و تحت هر شرایطی ممنوع است و با متخلفین برابر قوانین و مقررات رفتار می‌شود. مدیر مدرسه می‌بایست همکاران خود را نسبت به امور انصباطی (ممنوعیت تبیه بدنی و سوء‌رفتار با دانش آموز) آگاه کند.

^۱- سوء‌رفتار، هر کوئه فعل یا نزک فعل صدی که سلامت جسم، روانی، احتراف و احترام را در معنوی خطر و ایسا. غریز دهد؛ از قبل ضرب و جرق، محروس گردن، سوء‌استفاده جسمی، توهین با تهدید نسبت به نقل و نوجوان در همومنی که جنبه تادیمی نداشته باشد با فرار از این او در شرایط سخت و غیرمنعاف و با خودداری از کمک به زین (قانون حمایت از اطفال و نوجوانان معمول ۱۳۹۹/۱۰/۲۲ مجلس شورای اسلامی)

شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C E . I R

ماده ۸۲۵- مدیر مدرسه موظف است با همکاری معلمان، مربیان و شورای دانش آموزان، منشور اخلاقی مدرسه و نظام ترغیب و تشویق و آگاهی بخشی مصوب شورای مدرسه را به تناسب سن و فهم دانش آموزان و به افتخاری شرایط، به آنان آموزش داده و به اطلاع اولیای دانش آموزان بررساند.

ماده ۸۳۵- تشویق و تنبیه اعمال شده و نتیجه آن در رفتار دانش آموز باید در فرم ثبت شایستگی‌های تربیتی دانش آموزان درج شود و در ارزشیابی انضباط وی مورد توجه قرار گیرد.

تبصره ۵- سوابق تخلف و مجازات دانش آموز در پایان هرسال تحصیلی امتحان خواهد شد تا سابقه نامناسبی برای دانش آموز باقی نماند.

ماده ۸۴۵- چنانچه دانش آموزی به اتهام جرمی از طریق مراجع قضایی بطور موقت بازداشت شود، پس از آزادی، شورای مدرسه نحوه ادامه تحصیل وی را تعین می‌کند که پس از تأیید اداره آموزش و پژوهش اجرا می‌شود. مدت بازداشت دانش آموز به عنوان وقفه تحصیلی محسوب می‌شود.

لباس و پوشش

ماده ۸۵۵- لباس دانش آموزان دختر و پسر باید ساده، زیبا، متعدد، آرایش، شاد، متناسب با فرهنگ و هویت اسلامی- ایرانی، عرف جامعه، شرایط اقلیمی و منی آنان باشد. انتخاب نوع و رنگ لباس دانش آموزان با مشارکت شورای دانش آموزی، به عهده شورای مدرسه و برنامه‌ریزی و اقدام برای تهیه آن با هماهنگی شورای مدرسه، به عهده انجمن اولیا و مربیان خواهد بود. استفاده از لباس محلی در مناسبت‌ها، با رعایت جوانب فرهنگی و اسلامی مجاز است.

تبصره ۶- پوشش دانش آموزان دختر شامل (۱) چادر، مانتو شلوار و مقنعه (۲) مانتو شلوار و مقنعه می‌باشد. شایسته است مدیران مدارس ضمن رعایت عدم اجبار، دانش آموزان دختر را به استفاده از چادر تشویق و توصیه کنند.

فصل چهارم- برنامه درسی و پژوهش:

ماده ۸۶۵- برنامه درسی مصوب و برنامه ویژه مدرسه (بوم) در تمام دوره‌های تحصیلی ترجیحاً در ۵ روز اول هفت تنظیم و اجرا می‌شود. روزهای پنجشنبه عمده‌تا به فعالیت‌های خارج از برنامه رسمی و برنامه‌های داوطلبانه و بخشی از ویژه مدرسه اختصاص دارد.

تبصره ۱۵- مدیر مدرسه می‌تواند متناسب با وضعیت مدرسه (دو شیوه بودن و ...) و همچنین افتضالات برنامه درسی و شرایط اقلیمی و آب و هوایی، برنامه درسی مدرسه را به ویژه در دوره دوم متوسطه، در ۶ روز اول هفته تنظیم و با اطلاع آموزش و پژوهش منعلقه، اجرا کند.

تبصره ۲۵- مدارس غیردولتی مجاز به تنظیم و ارائه برنامه درسی در ۶ روز اول هفته هستند.

تبصره ۳۵- برنامه درسی مدارس کلیمی می‌تواند از روز یکشنبه تا پنج شنبه تنظیم و اجرا شود.

تبصره ۴- در ساعت اجرای دروس عملی، کارگاهی، عوامل مدیریتی، هنرآموزان و دانشآموزان باید از لباس کار و تجهیزات اینستینی استفاده کنند.

ماده ۸۷۵- شورای مدرسه باید برنامه ریزی و تدبیر لازم برای مواجهه با تعطیلی اضطراری مدرسه و به کارگیری روش‌های جایگزین از قبیل (آموزش‌های الکترونیکی، درسنامه‌های آموزشی و...) یا تشکیل کلاس‌های حضوری برای جبران آموزش دانشآموزان را داشته باشد.

ماده ۸۸۵- زمان هر جلسه درسی در دوره اول ابتدایی ۴۵ دقیقه و در سایر دوره‌ها ۵۰ دقیقه خواهد بود.

تبصره ۵- زمان هر جلسه در موقع اضطرار و بحرانی، مطابق شیوه‌نامه مربوط، تعیین می‌شود.

ماده ۸۹۵- معلمان باید در فرآیند برنامه ریزی درسی و تربیتی در سطح مدرسه، زمینه مشارکت و تعامل مؤثر معلمان و دانشآموزان و سایر گروه‌های ذی‌تفع را در طراحی، تولید، اجرا و ارزش‌یابی برنامه‌ها فراهم نمایند.

تبصره ۶- در اجرای برنامه‌های درسی و تربیتی (حضوری و غیر حضوری)، تولید محتوای الکترونیکی و ارائه آن در بستر فناوری‌های نوین با رویکرد تکمیلی مورد تأکید است.

ماده ۹۰- مدیر مدرسه موظف است برنامه ریزی لازم را برای اجرای درس تربیت بدنی (حتی در شرایط نامناسب جوی مانند برف، باران و آلودگی هوا) و ارائه فعالیت‌های فوق برنامه ورزشی و افزایش فعالیت ورزشی دانشآموزان با استفاده از سایر فضاهای مدرسه یا خلریت محله و خیرین، به عمل آورد.

ماده ۹۱- اماکن ورزشی روباز و سرپوشیده داخل مدرسه الزاماً در ساعت رسمی باستی جهت اجرای درس تربیت بدنی و فعالیت‌های فوق برنامه ورزشی در اختیار دانشآموزان آن مدرسه قرار گیرد.

تبصره ۷- در ساعت اجرای درس تربیت بدنی، دبیر تربیت بدنی و دانشآموزان باید از لباس ورزشی استفاده کنند. در مدارس دخترانه متناسب با شرایط و امکانات مدرسه، نوع پوشش در ساعت اجرای درس تربیت بدنی با تایید شورای مدرسه خواهد بود.

ماده ۹۲- مراسم آغازین مدرسه جزو فعالیت‌های رسمی مدرسه است و باید حداقل به مدت ۱۵ دقیقه قبل از شروع کلاس‌های درس، به فعالیت‌هایی نظیر قرائت قرآن، برافراشتن پرچم جمهوری اسلامی، اجرای سرود ملی، نیایش، بزرگداشت مراسم ملی و مذهبی و ورزش صبحگاهی... اختصاص داده شود.

ماده ۹۳- مدرسه باید نسبت به اجرای دقیق اطرح جامع تقویت و تعیین فرهنگ اقامه نماز در مراکز آموزشی تربیتی «مصوب شورای عالی آموزش و پرورش»، اقدام نماید. اقامه نماز و اهتمام به برپایی نماز جماعت در مدرسه جزو فعالیت‌ها و برنامه‌های رسمی مدرسه است و برای انجام این فریضه حداقل ۳۰ دقیقه در روز (ترجیحاً در اول وقت شرعی) اختصاص باید.

منابع و مواد آموزشی

ماده ۹۴۵- بهره برداری از منابع و مواد آموزشی تربیتی استاندارد مورد تایید سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی از قبیل: بسته آموزشی، نرم افزارهای آموزشی، فیلم آموزشی، شبکه های آموزشی (اینترنت داخلی)، ارسانه های الکترونیکی، چند رسانه ای (مولتی مدیا)، دستگاه ها، اجسام و اشیاء مختلف، کتاب درسی، کتاب کار، کتاب راهنمای معلم، مجلات، کتاب ها و نظایر آن در (تمام دوره های تحصیلی) مجاز خواهد بود.

تصویر ۱- در مورد دانش آموزان یا نیازهای ویژه، تایید سازمان آموزش و پژوهش استثنایی، کفایت می کند.

تصویر ۲- خرید، عرضه و تبلیغ هر گونه کتب و منابع درسی و غیر درسی در مدارس بدون اجاره به دانش آموزان و ایجاد فضای تجاری خارج از شنوتات مدرسه، صرفا از منابع استاندارد مورد تایید سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی مجاز است و با مخالفین برابر ضوابط قانونی برخورد می شود.

ماده ۹۵۵- بهره برداری از تولیدات درون مدرسه ای و دست ساخته های دانش آموزان در مدرسه، بعد از تایید شورای مدرسه، مجاز است.

ماده ۹۶۵- مدرسه می تواند از بین کتابهای تالیف شده از سوی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی در یک موضوع درسی (چند تالیفی) با تایید شورای مدرسه، کتاب درسی را انتخاب و در مدرسه آموزش دهد.

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی:

ماده ۹۷۵- مستولیت برنامه ریزی و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی دانش آموزان، بر اساس این آئین نامه با رعایت اصول حاکم بر ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی مندرج در برنامه درسی ملی و مقررات مربوط، یا معلم و نظارت بر آن به عهده شورای مدرسه است.

ماده ۹۸۵- برگزاری هر نوع آزمون در دوره ابتدایی و دوره اول متوسطه، به غیر از آزمون های مصروف در آئین نامه های مربوط تحت عنوانی مختلف، از جمله آزمون های پیشرفت تحصیلی، ممنوع است.

ماده ۹۹۵- مدارس دولتی و غیر دولتی دوره دوم متوسطه، مجاز به همکاری و عقد قرارداد با موسسات آموزشی برای برگزاری هر نوع آزمون پیشرفت تحصیلی در مدرسه و خارج از آن نیستند.

پژوهش

ماده ۱۰۰- مدیر موظف است با مشارکت گارگان مدرسه، مسائل و نیازهای پژوهشی مدرسه را شناسایی و تعیین کند.

تصویر ۵- استفاده از مشارکت عوامل سهیم و مؤثر در مدرسه و خارج از آن در حل مسائل و مشکلات مدرسه با بهره گیری از شیوه های علمی و یافته های پژوهشی، ضروری و مورد تأکید است.

ماده ۱۰۱۵- همه عوامل مدرسه، به ویژه معلمان، برای غنی‌سازی و تنوع بخشی به محیط یادگیری و تقویت روحیه پژوهشی (فردی و گروهی) دانش‌آموزان، باید زمینه استفاده از روش‌های علمی، فناوری‌های نوین، پایگاه‌های اطلاعاتی، کتاب‌ها و منابع آموزشی، پژوهش‌سراهای، انجمن‌های علمی-آموزشی، اردوگاه‌ها، کانون‌های فرهنگی تربیتی، کتابخانه‌های عمومی، دانشگاه‌ها، مرکز علمی، پارک‌های علم و فناوری و ارتباط با پژوهشگران و ... را فراهم آورند.

ماده ۱۰۲۵- مدرسه باید زمینه‌ها و امکانات لازم را برای بروز ابتکارات فردی و گروهی، کسب و توسعه شایستگی‌های مرتبط با پژوهش و تقویت نقش پژوهشی مدرسه در فرایند تعلیم و تربیت، برای معلمان و دانش‌آموزان فراهم آورده و در قالب پوامان‌های آموزشی، دوره‌های آموزشی لازم را طراحی و اجرا نماید.

ماده ۱۰۳۵- برای ارتباط نظاممند و اثربخش با پژوهش‌سراهای، دارالقرآن‌ها و کانون‌های فرهنگی تربیتی و سایر مرکزهای مرتبط با حوزه تعلیم و تربیت، نماینده‌ای (رابط) از بین معلمان علاقه‌مند به امور پژوهشی توسط شورای معلمان تعین و از سوی مدیر مدرسه به مراجع ذیربیط معرفی می‌شود.

ماده ۱۰۴۵- مدرسه باید زمینه حضور فعال معلمان و دانش‌آموزان را در پژوهش‌سراهای، همایش‌ها، جشنواره‌ها، نشست‌های علمی و فرهنگی هنری و نمایشگاه‌های مرتبط فراهم آورد و از یافته‌های پژوهشی آن‌ها برای کیفیت‌بخشی به برنامه‌های مدرسه استفاده کند.

تبصره- عضویت و فعالیت دانش‌آموزان در پژوهش‌سراهای دانش‌آموزی^{۱۱} و حضور موثر آنان در مرحله استانی و کشوری جشنواره علمی-پژوهشی و ارائه اثر با تایید معلم مربوط، می‌تواند در تعیین نمره ارزشیابی مستمر نوبت‌های اول و دوم، سهم داشته باشد.

فصل پنجم- بهداشت، سلامت، فضاء، تجهیزات و فناوری و اینمنی: بهداشت و سلامت^{۱۲}

ماده ۱۰۵۵- مدیران مدارس موظفند برای ارتقای سطح سلامت و بهداشت محیط، وفق آینه‌نامه بهداشت محیط مدارس ضمن رعایت استاندارهای بهداشت، اینمنی و محیط زیست (HSE)، بر اموری از قبیل نظارت بر دفع بهداشتی پساب و پسماند، تجهیزات و فضاهای ورزشی، درها و پله‌های اضطراری، اتاق بهداشت، تهویه و رنگ و روشنایی

^{۱۱}- پژوهش‌سراي دانش‌آموزي، مرکزی علمی-پژوهشی است که ریه ملک امیرش و پژوهش و به سلیمانی و فرهنگ ایران زمینه رنده و هدایت استعدادها و پژوهش حلقات‌های فردی و گروهی دانش‌آموزان و گسترش فرهنگ متعارف، تحقیق و پژوهش برین این‌دان، به دو صورت مؤلفن (هیئت انتسابی) و خبر‌نوانی تأسیس و اداره می‌شود.

^{۱۲}- سلامت صفات است از نفس، دهن، کمال حسنه، روانی و اجتماعی انسان و لفظ نوبه بسیاری با معلومت بهداشت صفات است؛ علم و هم سکریو از ساری‌ها و حلظل سمات

مناسب فضاهای مدرسه، تدارک و تجهیز وسائل بهداشتی، پایگاه تغذیه سالم (بوفه) و نیمه و توزیع مواد خوراکی، تامین آب آشامیدنی سالم، تأمین صابون مایع و نظافت سرویس‌های بهداشتی و آبخوری، دفع بهداشتی فاضلاب و زباله‌ها (با اولویت تفکیک از میداء و حفظ محیط زیست) ساماندهی وضعیت در ورودی با هدف رفع موانع ورود ماشین آتش نشانی دکل دار، فقدان حفاظ پنجره‌ها در طبقه همکف و وجود حفاظ بازشو در طبقات فوقانی، بازشدن درهای کلاس‌های درس به سمت بیرون و جلوگیری از قرار گرفتن عوامل خطر آفرین و آلودگی زمانند آتش‌های مخباراتی (مانند BTS و...) در مدرسه، مراقبت کامل معمول دارند.

ماده ۱۰-۶ - مدرسه باید برنامه‌های ورزشی، بهداشتی و سلامت کارکنان و انجام معاینات پزشکی، غربالگری و آموزش تغذیه سالم و بیشگیری از بیماری‌های واگیردار و غیر واگیردار (چاقی، دیابت و...) در سینه مدرسه را با استفاده از ظرفیت و امکانات درون و برون مدرسه در طول سال تحصیلی پیش‌بینی و اجرا کند.

تبصره - در مدرسه باید حداقل یک بار در سال از داش آموزان معاینه بهداشتی - درمانی به عمل آید. مدیران مدارس باید با کمک انجمن اولیا و مربیان و تشکل‌های بهداشتی داش آموزان و جلب مشارکت و همکاری خانه‌های بهداشت و مراکز بهداشت و درمان، برای تأمین بهداشت و سلامت داش آموزان، اقدامات لازم را انجام دهند.

ماده ۱۰-۷ - در مواردی که به هر دلیل (شیوع بیماری واگیردار، بروز حادثه و...) ادامه تحصیل داش آموزان با خطر احتمالی مواجه باشد، مدیر مدرسه باید با نظر کارشناسان مربوط و موافقت اداره آموزش و پژوهش نسبت به تعطیل نمودن مدرسه به صورت موقت اقدام کند و در اسرع وقت زمینه ادامه تحصیل و چیران ساعات آموزشی داش آموزان را غرام آورد.

ماده ۱۰-۸ - مدیر مدرسه موظف است به هنگام بروز حادثه یا مشاهده علائم بیماری در داش آموز، ضمن اطلاع‌رسانی به اولیای وی، اقدام لازم را انجام دهد.

تبصره - داش آموزان و تمام کارکنان مدرسه که به سبب ابتلاء به بیماری واگیردار غیبت کنند، هنگام بازگشت به مدرسه، برای اطمینان از بھودی، باید گواهی سلامت ارائه نمایند.

ماده ۱۰-۹ - مدیر مدرسه موظف است برای ارتقای خودآگاهی، مسئولیت پذیری و شکل‌گیری رفتارهای بهداشتی (فردی و اجتماعی) در داش آموزان، با همکاری دستگاه‌های ذی ربط زمینه آموزش امور بهداشت و سلامت، این‌منی و حفظ محیط زیست را در تمام پایه‌های تحصیلی با مشارکت تشکل‌های بهداشتی داش آموزان، فراهم آورد.

تبصره - مدیر مدرسه (یا نماینده مدیر در پیگیری امور بهداشت و سلامت) موظف است نسبت به طراحی و اجرای برنامه‌های عملی از قبیل مشارکت در ارتقای بهداشت محیط مدرسه، مدیریت پسماند و ... و برگزاری مناسبات‌های بهداشتی و این‌منی با مشارکت داش آموزان، اولیاء و کارکنان اقدام نماید.

فضا و ایمنی

ماده ۱۱۰- مدیران مدارس موظفند برای تحقق اهداف تربیتی در ساحت‌های شش گانه، فضا، امکانات و تجهیزات مناسب را در درون مدرسه با خارج از آن (با استفاده از ظرفیت سایر دستگاه‌ها، نهادها و محله) فراهم آورند. مدارسی که از فضاهای فرهنگی هنری، تربیتی، ورزشی و... برخوردار هستند، موظفند با رعایت مقررات و هماهنگی و همکاری اداره آموزش و پژوهش منطقه، فضاهای خود را در اوقات بلااستفاده، در اختیار مدارس قاقد این قبیل فضاهای فرار دهند.

ماده ۱۱۱- رعایت استانداردها و اصول ایمنی دراستفاده از تمام فضاهای مدرسه وفق ضوابط و مقررات موجود الزامی بوده و مدیر مدرسه موظف است پیش از آغاز سال تحصیلی، معابرتهای احتمالی را به صورت مکتوب به اداره آموزش و پژوهش منطقه ارسال نماید.

ماده ۱۱۲- هر گونه تغییر کاربری، تغییر در ابینه و ساخت و ساز در فضای مدرسه بدون اخذ مجوز کتبی از اداره آموزش و پژوهش منطقه و نظارت اداره نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس، ممنوع است.

ماده ۱۱۳- مدیر مدرسه با همکاری سایر ارکان مدرسه موظف است نسبت به شاداب و زیباسازی فضای مدرسه، مناسب با مأموریت و فعالیت مدرسه، تراکم دانش‌آموزی، ویژگی‌های رشدی، جنسیتی و مناسب سازی فضای مدرسه با شرایط دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، اقتضایات فرهنگ اسلامی- ایرانی و شرایط جغرافیایی منطقه، اقدام نماید.

ماده ۱۱۴- مسئولیت حفظ و نگهداری و تعمیرات جزئی ساختمان، اماکن ورزشی (رویاز و سرپوشیده داخل مدرسه) و تجهیزات به عهده مدیر است.

ماده ۱۱۵- مدیر مدرسه می‌تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط، فضای مدرسه، امکانات و تجهیزات آن را با تایید شورای مدرسه و مشروط بر آنکه به فعالیت‌ها و وظایف مستمر و جاری مدرسه لطمه‌ای وارد ننماید به صورت مؤقت به اجاره در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی، قرار دهد.

تصویر ۵- واگذاری فضاهای آموزشی و کارگاهی هنرستان‌ها به فعالیت‌های داخل و خارج از آموزش و پژوهش ممنوع است، جز در مواردی که در چارچوب و ضوابط و مقررات ابلاغی، در راستای تقویت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کارداشی باشد.

ماده ۱۱۶۵- مدیر مدرسه موظف است پیش از آغاز سال تحصیلی، با استفاده از افراد متخصص، تمام فضاهای مدرسه را از نظر استحکام و ایمنی و نبود عوامل مخاطره آمیز و نقاط کور، بی دفاع و آسیب‌زا بررسی کند و گزارش آن را به صورت مکتوب به اداره آموزش و پرورش منطقه ارسال و تا حصول نتیجه پیگیری کند.

تبصره ۱- در صورت تأیید استحکام بنا از سوی کارشناسی اداره نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس، صدور تأییدیه و نگهداری آن در مدرسه الزامی است.

تبصره ۲- در صورت گزارش مدیر مبنی بر این و مستحکم نبودن مدرسه، آموزش و پرورش منطقه / استان موظف است موضوع را با دقت و حساسیت لازم پیگیری و در اسرع وقت مشکل را رفع کند.

ماده ۱۱۷۵- فضای مدرسه باید به گونه‌ای مناسب‌سازی شود تا رفت و آمد دانش آموزان، اولیا و مراجعتین با نیازهای ویژه را تسهیل کند.

تجهیزات و ایمنی

ماده ۱۱۸۵- مدیران مدارس موظفند با رعایت خوابط و استانداردهای ابلاغی، نسبت به تامین و تجهیز وسائل ایمنی و امدادی از قبیل وسائل کمک‌های اولیه و تجهیزات اعلام و اطلاعات (آماده به کار)، اقدام و با استفاده از نهادهای ذی‌ربط، نحوه استفاده از آن‌ها را به کارکنان و دانش آموزان آموزش دهند.

ماده ۱۱۹۵- مدیران مدارس موظفند نسبت به رعایت استانداردهای لازم و اصول ایمنی بهداشتی و سلامت (HSE) مربوط به کلیه تجهیزات و ناسیمات مدرسه (اعم از سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی، تابستانهای کتریکی، تجهیزات آموزشی، ورزشی، کارگاهی، آزمایشگاهی و...) نظارت کامل داشته و گزارش مغایرت‌های احتمالی را به صورت مکتوب به مراجع ذیربخط ارسال نمایند.

فناوری

ماده ۱۲۰۵- استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات، ابزارهای تکنولوژی اطلاعات و فضای مجازی بر اساس قوانین و مقررات جاری کثور و بخشنامه‌های وزارت آموزش و پرورش مجاز می‌باشد.

تبصره ۱- استفاده آموزشی از وسائل و تجهیزات الکترونیکی در کلاس درس، برای تکمیل و تقویت فرایند آموزش و یادگیری با تأیید شورای مدرسه، بلامانع است.

تبصره ۲- با توجه به نقش الگویی معلمان در فرهنگ‌سازی و ترویج رفتارهای سالم، استفاده نکردن از تلفن همراه در کلاس درس مورد تأکید است.

ماده ۱۲۱۵- مدرسه باید از فناوری اطلاعات و ارتباطات به عنوان ابزاری برای خلق فرصت‌های تربیتی جدید و تحول در کیفیت قرایین تعلیم و تربیت، با کنترل آثار نامطلوب آن استفاده کند.

شورای عالی آموزش و پژوهش

W W W . S C O . I R

تبصره به منظور جلوگیری از آسیب‌های تلفن همراه و سایر وسائل اطلاعاتی و ارتباطی و فضای مجازی، مدرسه موظف است زمینه آموزش والدین و توانمندسازی و تقویت خودکنترلی دانش آموزان برای مواجهه و حضور آگاهانه در فضای مجازی و استفاده بهینه از وسائل اطلاعاتی و ارتباطی را فراهم آورد.

ماده ۱۲۲۵- تجهیزات و فناوری‌های مورد استفاده در مدرسه باید با ویژگی‌های جسمانی، روانی و استانداردهای ارگونومیک دانش آموزان در سطوح مختلف و با شرایط فرهنگی اجتماعی جامعه تناسب و هماهنگی داشته باشد.

ماده ۱۲۳۵- ارتباط و تعامل سازنده عوامل مدرسه با دانش آموزان و اولیای آنان، از طریق وسائل الکترونیکی و فناوری اطلاعات و ارتباطات، صرفا برای امور آموزشی تربیتی و اطلاع رسانی، بلامانع است.

ماده ۱۲۴۵- نصب و بهره برداری از دوربین‌های مداریسته در کلاس درس، محیط‌های عمومی مثل حیاط، کارگاه، آزمایشگاه، راهروها و ... با حفظ حریم کارکنان مدرسه و دانش آموزان، برای ارتقای امنیت آنان و نگهداری بهینه فضا و تجهیزات مدرسه، بلامانع است.

ماده ۱۲۵۵- در نگهداری و حسن استفاده از فضا، تجهیزات و لوازم مدرسه همه عوامل مدرسه، اعم از مدیر، معلمان و دانش آموزان مسئولیت دارند.

فصل ششم- امور مالی:

ماده ۱۲۶۵- منابع مالی مدارس دولتی عبارتند از:

۱- اعتبارات دولت که به صورت سرانه دانش آموزی پرداخت می‌شود.

۲- کمک‌های مردمی

۳- سهمی که از طریق شورای آموزش و پژوهش شهرستان یا منطقه از عوارض اخذ شده در اختیار مدرسه قرار می‌گیرد.

۴- وجود حاصل از ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی فوق برنامه

۵- سایر منابع مالی

ماده ۱۲۷۵- کلیه وجوده مربوط به منابع مالی و درآمدهای مدرسه (وجوده مربوط به سرانه دانش آموزان و سایر وجوده که از محل اعتبارات وزارت آموزش و پژوهش یا سازمان‌های وابسته به مدارس اختصاص می‌باید، وجوده حاصل از خدمات فوق برنامه، کمک‌های شوراهای آموزش و پژوهش مناطق، کمک‌های مردمی عام یا خاص و سایر مراکز و مؤسسات و نیز وجوده متفرقه از قبیل وجوده حاصل از درآمد بوقه مدارس، سرویس ایاب و ذهاب دانش آموزان و ...) می‌بایست به حساب بانکی مدرسه واریز و یا رعایت قوانین و مقررات تحت نظر شورای مدرسه هزینه گردد. حساب بانکی مدرسه با امضای اعضای شورای عالی مدرسه در یکی از شعب بانک‌های کشور افتتاح می‌شود.

- ماده ۱۲۸۵**- تمامی مدارس تحت هر عنوان مجاز به داشتن فقط یک حساب بانکی می‌باشد. برداشت از حساب مدرسه با رعایت قوانین و مقررات و اعمال کسورات قانونی مرتبط با مخارج مشمول کسور (مالیات، بیمه و ...) تحت نظر شورای مالی مدرسه و با دو اعضاء (اعضای مدیر مدرسه به عنوان امضای ثابت و امضای رئیس انجمن اولیاء و مریبان یا نماینده شورای معلمان به عنوان امضاهای متغیر) و مهر مدیر مدرسه روی چکهای بانکی (یا حوالات الکترونیکی) انجام می‌گیرد. دارندگان حق امضای بانکی در قبال برداشتها و چکهای صادره متصاضماً "مسئولیت خواهند داشت.
- ماده ۱۲۹۵**- شورای مالی با عضویت مدیر مدرسه به عنوان رئیس شورا، رئیس انجمن اولیاء و مریبان و نماینده شورای معلمان تشکیل می‌شود و وظایف زیر را به عهده دارد:

- ۱- بررسی و تایید استاد هزینه و مدارک مالی، محاسباتی و تراز عملیات مالی مدرسه
- ۲- بهروزآوری اطلاعات و استاد مالی به صورت ماهانه در سامانه مالی مدرسه
- ۳- تهیه گزارش عملکرد مالی مدرسه در پایان هر سال مالی، برای ارائه به شورای مدرسه
- ۴- سایر وظایفی که شورای مدرسه و انجمن اولیاء و مریبان در حوزه امور مالی به شورا واگذار می‌کند.

تبصره ۱- جلسات شورای مالی مدرسه با حضور اکثریت اعضاء تشکیل می‌شود و مصوبات آن باید در قالب صور تجلیله به امضای اعضای شورای مالی برسد و در سوابق مدرسه نگهداری شود.

تبصره ۲- فعالیت شورای مالی مدرسه تا زمان تشکیل شورای جدید، استمرار خواهد داشت. استاد و مدارک مالی مدرسه می‌بایست به امضای تمام اعضای شورای مالی مدرسه برسد.

تبصره ۳- در مدارسی که امکان تشکیل شورای مالی وجود ندارد، اختیارات و مسئولیت‌های شورای مالی به مدیر مدرسه واگذار می‌شود.

تبصره ۴- در پایان سال تحصیلی، تراز مالی مدرسه به اطلاع مجمع عمومی انجمن اولیاء و مریبان می‌رسد.

ماده ۱۳۰- برداخت یا استفاده از محل کمک‌های مردمی و سایر منابع مالی مدرسه (بندهای ۲ و ۵ ماده ۱۲۶) با رعایت قوانین و مقررات مربوط، برای تشویق دانش آموزان یا تقدیر از خدمات کارکنان و اولیائی دانش آموزان با موافقت انجمن اولیاء و مریبان بلامانع است. کمک‌های مردمی خاص، در زمینه‌هایی که اهداء کننده کتاب اعلام می‌نماید، به مصرف خواهد رسید.

تبصره ۵- برداخت هر گونه وجه از محل منابع مالی مدرسه به ادارات آموزش و پژوهش تحت هر عنوان ممنوع است.

ماده ۱۳۱- تمامی دارایی‌ها، اموال و تجهیزات خریداری شده و اهدا شده به مدارس دولتی جزو اموال دولتی محسوب می‌شود و باید مطابق ضوابط و مقررات مربوط به اموال دولتی، در سامانه اموال وزارت آموزش و پژوهش ثبت شود.

تبصره ۱-۱۳۲۵- مدیر مدرسه می‌تواند با مجوز و تایید شورای مدرسه نسبت به فروش اموال اسقاطی و از رده خارج و یا تبدیل و بهینه‌سازی آن‌ها اقدام کرده و لیست اموال مذکور را به اداره آموزش و پژوهش مربوط، ارسال نماید.

تبصره ۲-۱۳۲۶- مدارس و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به دستگاه‌های دولتی و سایر نهادهای عمومی و مدارس غیردولتی از این ماده مستثنی هستند.

ماده ۱-۱۳۲۷- دریافت هرگونه وجه برای فعالیت‌های داوطلبانه فوق برنامه باید متناسب با هزینه‌ها (میزان و نوع خدمات قابل ارائه) و توان پرداخت خاتمه‌دها باشد.

تبصره ۳-۱۳۲۸- وجود مربوط به خدمات آموزشی و پژوهشی فوق برنامه باید باست خدمات اضافه بر برنامه‌های آموزشی و پژوهشی رسمی بوده و صرفاً اختیاری باشد. اخذ این وجه و هزینه کرد آن مطابق ضوابط و مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۲-۱۳۲۹- در مدارس دولتی، اخذ هرگونه وجه اجرایی به استثنای وجه مربوط به بیمه دانش آموزی و هزینه کتب درسی و لباس کار در هرستان‌ها خارج از ضوابط این آینه توسعه مدیران مدارس ممنوع است. دریافت یا اعطای کمک‌های مردمی در خارج از فصل ثبت‌نام مدرسه، بلامانع است.

تبصره ۱-۱۳۳۰- مدارسی که دارای قانون و ضوابط خاص می‌باشند، تابع قوانین و مقررات مربوط به خود خواهند بود.

تبصره ۲-۱۳۳۱- دریافت وجه نقد و دریافت چک در وجه حامل ممنوع است. چک‌های دریافتی در وجه مدرسه، باید به حساب مدرسه واریز شود.

ماده ۱-۱۳۴۵- سال مالی مطابق با سال تحصیلی مدرسه است. در ابتدای هر سال تحصیلی، مبلغی تحت عنوان تنخواه‌گردان در چارچوب مصوبات شورای آموزش و پژوهش شهرستان/ منطقه با تایید انجمن اولیا و مربیان در اختیار مدیر مدرسه قرار می‌گیرد تا برای انجام هزینه‌های مدرسه، استفاده شود.

تبصره ۱-۱۳۴۶- تمام عملیات مالی و استاد هزینه باید با مستولیت و نظارت مدیر و رعایت مقررات مربوط در سامانه حسابداری ثبت شود.

ماده ۱-۱۳۵۵- تمام متابع مالی مدرسه باید در همان مدرسه هزینه شود. استفاده از متابع مالی مدرسه برای ارائه خدمات به سایر مدارس با رعایت قوانین و مقررات، با موافقت انجمن اولیا و مربیان بلامانع است.

ماده ۲-۱۳۶۵- مدارسی که به صورت مجتمع آموزشی و پژوهشی اداره می‌شوند از حیث مقررات مالی، تابع قوانین و مقررات خاص خود می‌باشند.

ماده ۱-۱۳۷۵- امور مالی مدارس غیردولتی مطابق قانون تاسیس و اداره مدارس و مراکز آموزشی و پژوهشی غیردولتی و آینه‌های مربوط و مصوبات شورای سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت مرکزی انجام می‌شود.

ماده ۱۳۸۵- مدیر مدرسه مکلف است جهت پاسخگویی نحوه استفاده از منابع و مصارف، تمامی رویدادهای مالی را در استاد و مدارک مالی ثبت و در گزارش‌های مالی سال تحصیلی مربوط منعکس نماید و دفاتر مالی مدرسه را برای مدت ۱۰ سال حفظ و نگهداری کند.

ماده ۱۳۹۵- شیوه‌نامه مالی با رعایت مفاد این آیین نامه، توسط وزارت آموزش و پرورش تدوین و ابلاغ می‌شود.

فصل هفتم- منابع انسانی: انتخاب، انتصاب و به کارگماری

ماده ۱۴۰۵- مدیر مدرسه موظف است بر اساس اهداف، وظایف، مأموریت‌ها و نیازهای مدرسه و شاخص‌ها و ضوابط مربوط، منابع انسانی مورد نیاز خود را از آموزش و پرورش درخواست نماید. آموزش و پرورش منطقه بارعايت عدالت آموزشی و یا توجه به لزوم ثبات و امنیت شغلی کارکنان، موظف است، در تأمین و توزیع منابع انسانی مدرسه اقدام نماید.

تبصره ۱- هرگونه فعالیت آموزشی تربیتی افراد در مدرسه، مشروط به داشتن مجوز و ابلاغ رسمی از سوی آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه است. تشخیص صلاحیت افرادی که در راستای اجرای برنامه ویژه مدرسه (بوم) در مدرسه حضور می‌یابند به عهده مدیر مدرسه است.

تبصره ۲- استفاده از همکاری منابع انسانی غیر رسمی (آزاد) با رعایت قوانین و ضوابط مربوط به صورت پاره وقت یا تمام وقت، بدون ایجاد هرگونه تعهد استخدامی برای دولت پس از تصویب در شورای مدرسه امکان پذیر است.

ماده ۱۴۱۵- تخصیص نیروی انسانی به مدارس سالیانه و حداقل برای مدت ۳ سال خواهد بود و قابل تمدید نیز می‌باشد. در صورت ضرورت، اداره آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه یا ناحیه با تأمین نظر مدیر مدرسه برای تغییر یا جایگزینی نیروی انسانی، اقدام لازم را به عمل خواهد آورد.

آموزش و توانمندسازی

ماده ۱۴۲۵- مدیر موظف است زمینه توانمندسازی کارکنان مدرسه را متناسب با تیاز آنان با هماهنگی و تایید شورای مدرسه (عنوان دوره، انتخاب مدرس، ساعت آموزش، صدور گواهی و...) با تدارک و برگزاری دوره‌های آموزشی (حداقل ۲۰ ساعت و حداقل ۶۰ ساعت با صدور گواهی پایان دوره) در مدرسه یا خارج از آن، فراهم آورد.

ماده ۱۴۳۵- حداقل ۲ ساعت از ساعات موظف هفتگی معلمان به مطالعه، پژوهش، بازآموزی، بهروزآوری دانش تخصصی و مهارت‌های حرفه‌ای، تبادل اطلاعات و تجربه با دیگران، تعامل با دانش آموزان و اولیای آنان و انجام سایر فعالیت‌های مرتبط با تعلیم و تربیت در مدرسه، اختصاص دارد. مدیر مدرسه می‌تواند با توجه به شرایط مدرسه، این فرصت را برای کارکنان مدرسه فراهم آورد.

تبصره ۱۵-آموزش و پرورش منطقه با ساماندهی بهینه ساعت کار معلمان، باید زمینه اجرای این ماده را فراهم آورد.

تبصره ۲۵- معلمان موظقتند نتایج حاصل از فعالیت‌های خود را برای پیشرفت و بهبود روند تعلیم و تربیت در شورای معلمان ارائه و در اختیار مدیر مدرسه قرار دهند.

امنیت شغلی حرفه‌ای

ماده ۱۴۴- صیانت از شان و جایگاه مدرسه و رعایت حقوق و کرامت کارکنان توسط تمام افشار جامعه خصوصاً دانش آموزان و اولیای آنان الزامی است. مدیر مدرسه با برنامه‌ریزی‌های لازم زمینه آشنایی کارکنان، دانش آموزان و اولیا را با وظایف و مسئولیت‌های ایشان فراهم می‌آورد. کارکنان مدرسه باید در مقابل هتك حرمت، توهین و به خطر افتدان امنیت و سلامت آنان از حمایت قضایی و حقوقی برخوردار باشند. مدیر مدرسه موظف است با هماهنگی اداره آموزش و پرورش منطقه، زمینه حمایت حقوقی و قضایی عوامل مدرسه را در موقع مورد نیاز فراهم آورد و در صورت بروز مشکل، مراتب را به اداره آموزش و پرورش، منعکس نماید تا اقدام لازم به عمل آید.

ماده ۱۴۵- مدیران مدارس باید زمینه بهره مندی مدرسه (دانش آموزان، خود و سایر کارکنان مدرسه و قضای فیزیکی، امکانات و تجهیزات) از بیمه حوادث و مستولیت مدنی را پیش بینی و فراهم کنند و در خصوص چگونگی استفاده از مزایای بیمه، کارکنان، دانش آموزان و خانواده آنان را راهنمایی نمایند.

مرخصی و زمان حضور

ماده ۱۴۶- در اوقات رسمی، حضور مدیر، معاونان، معلمان و سایر کارکنان در مدرسه، جز در مواردی که براساس قانون مشخص شده است، الزامی است.

ماده ۱۴۷- تعطیلات ضمن سال تحصیلی مدارس، برابر تعطیلات رسمی کثور و تعطیلات نوروزی و تعطیلات تیر و مرداد خواهد بود و مدارس در ماه‌های تیر و مرداد روزهای دوشنبه و چهارشنبه برای انجام کارهای اداری دایر خواهند بود.

ماده ۱۴۸- مرخصی‌های معلمان و کارکنان مدرسه براساس آینین‌نامه مرخصی‌ها، مصوب هیئت وزیران و شیوه‌نامه‌های صادره از وزارت آموزش و پرورش خواهد بود. عوامل اداری و اجرایی باید به نحوی از مرخصی سالیانه خود استفاده کنند که متجر به تعطیلی مدرسه نشود.

آراستگی، پوشش و لباس

ماده ۱۴۹- داشتن ظاهری آراسته و پوشش مناسب با شنون شغلی و حرفه‌ای، ارزش‌های فرهنگ اسلامی ایرانی و فرهنگ قومی محلی براساس ضوابط تعیین شده از سوی شورای مدرسه برای همه کارکنان الزامی است.

تبصره ۵- اولیای دانش آموزان باید شنونات مدرسه را رعایت کنند.

کارورزی

ماده ۱۵۰۵- مدیران مدارس موظفند در چارچوب مقررات ابلاغی آموزش و پرورش، در انجام کارورزی دانشجو معلمان، همکاری و زمینه را برای آموزش و انتقال تجارب به آنان فراهم نمایند. مدرسه می‌تواند با رعایت مقررات از معلمانی که در طرح کارورزی دانشجو معلمان مشارکت دارند تقدیر نماید. (پاداش، صدور تقدیرنامه، درخواست تقدیرنامه از منطقه و...)

فصل هشتم - سایر موارد:

ماده ۱۵۱- مدیر و کارکنان مدرسه باید ضمن رعایت قوانین و مقررات، هنجارهای جامعه و نظام و انصباط اداری، حقوق شهروندی، به ویژه همایگان مدرسه را رعایت کنند.

ماده ۱۵۲- مشور اخلاقی مدرسه باید با مشارکت تمام عوامل سهیم و مؤثر مدرسه تهیه و پس از تصویب در شورای مدرسه، در محل مناسب در معرض دید ذی نفعان نصب و با اجرای برنامه‌های لازم تسبیت به نهادینه‌سازی آن اقدام شود.

ماده ۱۵۳- مدارس خاص اقلیت‌های رسمی در روزهای تعطیل مجاز آنها، حداقل تا ۱۱ روز در سال مشروط بر اینکه تعداد ساعت کار سالانه آنها از تعداد ساعت کار مصوب، کمتر نباشد، می‌توانند از تعطیلی استفاده کنند.

تبصره- دانش آموزان اقلیت‌های دینی شاغل به تحصیل در سایر مدارس، مجاز خواهند بود مطابق خواص مدارس خاص اقلیت‌های دینی، در اعیاد مذهبی و مناسبات های ویژه، از تعطیلی برخوردار باشند.

ماده ۱۵۴- ورود بازرسان و ناظران اعزامی و افرادی که مورد شناخت مدیر هستند به مدرسه بلامانع است. ورود افراد متفرقه و کسانی که از طرف سایر دستگاهها و سازمان‌ها برای انجام امری خاص به مدرسه مراجعه می‌کنند، پس از هماهنگی با اداره آموزش و پرورش مربوط مجاز می‌باشد.

ماده ۱۵۵- در ایام انتخابات رسمی ضمن اینکه تشویق و ترغیب دانش آموزان جهت حضور در انتخابات ضروری است، محیط مدرسه باید از هر گونه گرایش به گروه‌ها یا افراد خاص مبرا باشد و هر گونه استفاده از محیط و امکانات مدرسه برای تبلیغ نامزدهای انتخاباتی و برگزاری سخنرانی له یا علیه نامزدها، موجب بیگرد قانونی است.

ماده ۱۵۶- اعزام دانش آموزان برای فعالیت‌های اردویی تابع مقاد آیین نامه اردوهای دانش آموزی، مصوب شورای عالی آموزش و پرورش و شیوه‌نامه مربوط است. حضور عوامل اجرایی آموزش دیده در اردوهای دانش آموزی، با ابلاغ کشی مدیر مدرسه، الزامی است.

ماده ۱۵۷- کلیه کارنامه‌ها و گواهی‌های تحصیلی صادره از مدارس با امضای معاون اجرایی (یا فردی که عهده‌دار این مسئولیت می‌باشد) و مهر و امضای مدیر مدرسه دارای اعتبار خواهد بود. صدور مدارک تحصیلی به صورت الکترونیکی با رعایت ضوابط مربوط، مجاز است.

تبصره ۱- تحویل پرونده و مدارک تحصیلی دانش آموزان به ولی یا سپرپرست قانونی وی با تشخیص مدیر مدرسه بلامانع است.

تبصره ۲- صدور تأییدیه ارزش تحصیلی بر عهده اداره آموزش و پژوهش منطقه می‌باشد.

تبصره ۳- صدور گواهینامه پایان تحصیلات متوجهه برابر مصوبه شورای عالی آموزش و پژوهش انجام می‌گیرد.

ماده ۱۵۸- ادارات آموزش و پژوهش بر حسن اجرای این آینین نامه، نظارت خواهند داشت.

ماده ۱۵۹- از تاریخ ابلاغ این آینین نامه، مقررات مغایر لغو و کلیه مدارس ابتدایی و متوسطه مشمول مفاد این آینین نامه خواهند بود. مدارس استثنایی، شبانه روزی، استعدادهای درخشان، نمونه دولتی، غیردولتی و مدارس و مراکز آموزشی و پژوهشی وابسته به دستگاههای دولتی و سایر نهادهای عمومی، مشمول مفاد این آینین نامه خواهند بود.

ماده ۱۶۰- این آینین نامه از سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱، برای مدت سه سال به صورت آزمایشی اجرا می‌شود. پس از اتمام دوره آزمایشی، اصلاح آینین نامه براساس بازخوردهای دریافتی و ارزیابی به عمل آمده از فرایند اجرا و تحقق اهداف، صورت می‌پذیرد.

موضوع: آینین نامه اجرایی مدارس، در چهل و یکمین جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پژوهش، تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۰ به تصویب رسید.

دیر کل شورای عالی آموزش و پژوهش
محمود ایمانی

آینین نامه اجرایی مدارس، مورد تأیید است، به مورد اجرا گذاشته شود.

محسن حاجی میرزاei
وزیر آموزش و پژوهش